

MLADINSKI CENTER LOGATEC

MNENJSKI DOKUMENT

MLADINSKEGA SVETA LOGATEC

2023

MLADINSKI CENTER LOGATEC – Mnenjski dokument Mladinskega sveta Logatec

IZDAL: Mladinski svet Logatec

*Avtorji: Christian Jereb, Nika Mulec, Ana Cigale, Dimitrij Pahor, Klemen Stoševski in Občina Logatec.
Logatec, 2023.*

KAZALO VSEBINE

1. UVODNI NAGOVOR	5
2. PREGLED AKTUALNEGA STANJA IN RAZLIČNIH PRAKS	6
2.1. ZGODOVINA MLADINSKIH CENTROV	6
2.2. PRAVNO-FORMALNA UREDITEV.	11
2.3. PRIDOBIVANJE SREDSTEV.	13
2.4. LOKACIJA IN PROSTOR.	14
2.5. VSEBINE.	17
2.6. ZAPOSLOTITVE.	19
2.7. DECENTRALIZIRANJE	20
2.8. DOBRE PRAKSE.	22
3. VMESNO POROČILO STRATEGIJE ZA MLADÉ 2020–2024	
OBČINE LOGATEC	25
4. VIZIJA VZPOSTAVITVE MLADINSKEGA CENTRA LOGATEC	29
4.1. FINANČNI NAČRT	29
4.2. PROSTORSKA IDEJA	33
4.3. UREDITEV (ORGANIZACIJA DELA) IN POSTOPEK	36
4.4. PROGRAMSKA VIZIJA.	37
5. ZAKLJUČNI NAGOVOR	39
6. VIRI	40

KAZALO SLIK

Slika 1: Razdeljenost mladih v Logatcu po spolu	7
Slika 2: Delež mladih v Logatcu	7
Slika 3: Število mladih v Logatcu po letnikih rojstva.	7
Slika 4: Procent mladih po naseljih občine Logatec 2023.	7
Slika 5: Število mladih po krajevnih skupnostih občine Logatec 2023	8
Slika 6: Napoved števila mladih v Logatcu do leta 2038	8
Slika 7: Prebivalstvena piramida mladih v Logatcu za letnike od 1994 do 2022	8
Slika 8: Število mladih in otrok v Logatcu po letnikih rojstva (1994 – 2022)	8
Slika 9: Število občin z mladinskim centrom glede na število mladih v občini.	9
Slika 10: Prostorske kapacitete in število članov mladinskih organizacij v občini Logatec . . .	10
Slika 11: Število mladih aktivistov in članov mladinskih organizacij v občini Logatec.	10
Slika 12: Pregled pravno-formalne ureditve nekaterih Mladinskih centrov v Sloveniji	13
Slika 13: Pregled pravno-formalne ureditve vseh Mladinskih centrov po Sloveniji.	13
Slika 14: Viri iz katerih Mladinski centri po Sloveniji črpajo sredstva.	14
Slika 15: Odstotek sredstev, ki jih Mladinski centri po Sloveniji prejmejo iz posameznega vira	14
Slika 16: Delež Mladinskih centrov v Sloveniji, ki ima prostor namenjen določeni dejavnosti	16
Slika 17: Delež Mladinskih centrov v Sloveniji, ki izvajajo določeno aktivnost.	18
Slika 18: Oddaljenost in čas vožnje od centra Logatca do večjih naselji v občini	20
Slika 19: Primerjava procenta mladih, ki živijo v naselju Logatec in v ostalih naseljih	20
Slika 20: Kombi Srečko na terenu	22
Slika 21: Ljuba & Drago na terenu	22
Slika 22: Izračun plače za enega mladinskega delavca	30
Slika 23: Idejna zasnova programa v prvem letu obratovanja Mladinskega centra Logatec	32
Slika 24: Predvidena odstotkovna razdelitev stroškov za prvo leto delovanja Mladinskega centra Logatec	33
Slika 25: Dostopnost Mladinskega centra v primeru, da se ta nahaja v centru Logatca	34
Slika 26: Prikaz velikosti različnih Mladinskih centrov po Sloveniji	35
Slika 27: Idejna zasnova razporeditve prostorov v Mladinskem centru Logatec	36
Slika 28: Primerjava idejne zasnove programa v prvem in petem letu obratovanja Mladinskega centra Logatec.	38
Slika 29: Predlog časovne razporeditve aktivnosti v sodelovanju z Brlogom	38

1. UVODNI NAGOVOR

Namen zagovorniškega dokumenta Mladinski center v Logatcu je predstaviti vizijo vzpostavitve mladinskega centra v občini Logatec, kot jo vidimo pri Mladinskem svetu Logatec.

Znotraj Strategije za mlade Občine Logatec 2020—2024, ki smo jo oblikovali v sodelovanju z Občino Logatec in so jo potrdili na Občinskem svetu Občine Logatec leta 2019, je vzpostavitev tovrstnega centra že predvidena. Občina k projektu pristopa pozitivno, kar se odraža tudi v občinskem proračunu, saj so bila sredstva za uresničevanje tega cilja že namenjena. Ker želimo, da bo projekt vzpostavitve MC načrtovan celostno skupaj z vključeno pripravo vizije in strategije, smo se odločili pripraviti dokument, ki bo pomen in pomembnost tovrstnega centra približal tako širši javnosti kot odločevalcem.

V prvem delu dokumenta smo zbrali informacije o mladinskih centrih po Sloveniji, s katerimi smo želeli predstaviti široko paleto možnosti, ki jih centri ponujajo. Predstavili smo aktivnosti, prostorskih razpoložljivosti in načine delovanja in jih primerjali med seboj.

V uvodnem delu dokumenta smo pregledali različne prakse, ki se pojavljajo med mladinskimi centri v Sloveniji. Zajeli smo podatke o različnih pravno-formalnih ureditvah mladinskih centrov, načinih notranje ureditve, številu zaposlenih, vrstah in širini programov, ki se izvajajo, ter tipih in velikostih stavbe, v katerih delujejo mladinski centri. Pri vseh kategorijah smo bili pozorni na prakse, ki so prilagojene različnim lokalnim okoljem, pri vsaki pa smo poudarili prednosti in slabosti. Posebno pozornost smo namenili primerom dobrih praks, ki jih najdemo po celi državi in so podobne našemu okolju. S tem smo želeli bralcu ponuditi širino na tem področju in mu hkrati predstaviti, kaj vse je možno in na koncu, zakaj se nam nekatere ureditve zdijo bolj smiselno za naše okolje.

Drugi cilj znotraj priprave je bil najti primerno lokacijo, se uskladiti z družvi in predstaviti vse pozitivne strani te lokacije skladno z vizijo razvoja MC. Pripravili smo vzorčno ureditev, ki je potrjena tudi s strani mladih, mladinskih organizacij in odločevalcev, saj je skupni konsenz na tem področju izrednega pomena za dobro sodelovanje v bodoče, ko bo center deloval.

V drugem delu dokumenta smo se dotaknili aktualne Strategije za mlade – kaj se je doseglo, v kakšnem obsegu smo vplivali na mlade, kakšni so načrti in napoved za zadnji del ter kje so razlogi za nedoseganje rezultatov.

Zadnji del je namenjen predstavitvi naše vizije v obliki, ki je na podlagi vseh poglobljenih raziskav jasna, dosegljiva in izvedljiva.

2. PREGLED AKTUALNEGA STANJA IN RAZLIČNIH PRAKS

2.1. ZGODOVINA MLADINSKIH CENTROV

Mladinski centri v Evropi imajo bogato zgodovino, ki sega več desetletij nazaj, ko so se mladi prvič konstituirali kot ločena družbena skupina. Ti centri so se pojavili kot odgovor na družbene potrebe mladih in njihovo spreminjajočo se vlogo v skupnosti. Ustanovitev prvih mladinskih centrov sega v zgodnje 20. stoletje. Po podatkih je pionirsko delo odigralo pomembno vlogo pri ustanavljanju teh centrov. Prvotni mladinski centri so si prizadevali zagotoviti varno in vključujoče okolje, kjer so mladi lahko sodelovali v rekreativnih dejavnostih, dostopali do izobraževalnih virov in razvijali svoje socialne vezi. Skozi čas so se mladinski centri v Evropi prilagajali spreminjajočim se potrebam mladih. Razširili so obseg svojih storitev, vključno s podporo, svetovanjem, poklicnim usposabljanjem in možnostmi za državljansko angažiranost. Danes mladinski centri igrajo ključno vlogo pri opolnomočenju mladih, spodbujanju njihove osebne rasti, dobrega počutja in aktivnega sodelovanja v družbi (Cunningham, 2012).

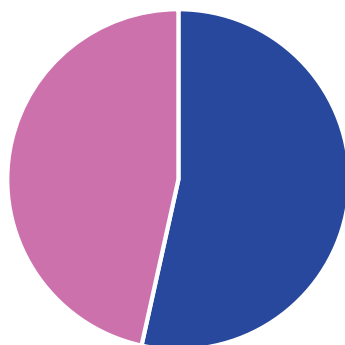
Tudi v Sloveniji so se po drugi svetovni vojni začeli razvijati mladinski centri. V okviru Jugoslavije je socialistična oblast v 40. in 50. letih prejšnjega stoletja spodbujala gradnjo in ustanavljanje združnih domov, ki sicer niso bili namenjeni le mladim, so pa ti v njih prevzemali vodilno vlogo pri večini dejavnosti in so tako uporabili to priložnost za neformalno druženje in povezovanje (Muršič, 2011). V šestdesetih letih 20. stoletja so podeželske mladinske klube oziroma mladinske prostore v manjših krajih praviloma organizirali in opremili mladi sami s prostovoljnim delom. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja se je mladinska organizacija, takrat še Zveza mladih Slovencev in pozneje Zveza socialistične mladine Slovenije, vse bolj vključevala v delovanje »posocializirane« oblasti. Takrat je politična oblast organizaciji podelila pooblastila za spremljanje lokalnih dogodkov. V poznih sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so mnoga mladinska društva, ki so delovala v šestdesetih, zaprla svoja vrata, med drugim tudi zaradi menjave generacij. Tisti, ki so bili prej vključeni v mladinske klube, so se zaposlili, ustvarili družine in prenehali obiskovati mladinske prostore. V osemdesetih letih so mladi začeli iskati avtonomnejše prostore in sami prevzeli nadzor nad usodo teh, sedaj že klubov, in družba se je vedno bolj liberalizirala (Muršič, 2011).

Po razpadu socialistične vladavine in preoblikovanju mladinskega organiziranja je bilo treba mladinske klube prestrukturirati. Marsikje so nastale nove organizacije, ki so omogočile preživetje mladinskih centrov. Spremenilo se je tudi financiranje mladinskih prostorov, študentski klubi so bili deležni podpore po Zakonu o skupnosti študentov iz leta 1994, novoustanovljeni Urad RS za mladino pa je usmerjal nadaljnji razvoj sektorja. Po osamosvojitvi Slovenije leta 1991 so mladi skušali legalno dobiti v uporabo prazne vojašnice v Ljubljani, Mariboru, Ptujju in drugih slovenskih mestih. V devetdesetih letih prejšnjega stoletja se je v krajih, kjer so občine pokazale interes za podporo mladinskemu sektorju, začel ustanavljati prvi val javnih zavodov. To je izhodišče, iz katerega lahko opazujemo dvojnost nastajanja in razvoja mladinskih centrov ter prostorov za ustvarjalnost mladih (Muršič v *Mladi.si*, 2023).

Občina Logatec je mlada občina. Statistični podatki za leto 2021 kažejo, da je bila povprečna starost občanov 40,6 let in tako nižja od povprečne starosti prebivalcev Slovenije (43,8 let). Med prebivalci te občine je bilo število najmlajših – kar je značilnost le redkih slovenskih občin – večje od števila najstarejših: na 100 oseb, starih 0–14 let, je prebivalo 89 oseb, starih 65 let ali več. To razmerje pove, da je bila vrednost indeksa staranja za to občino nižja od vrednosti tega indeksa za celotno Slovenijo (ta je bila 139).

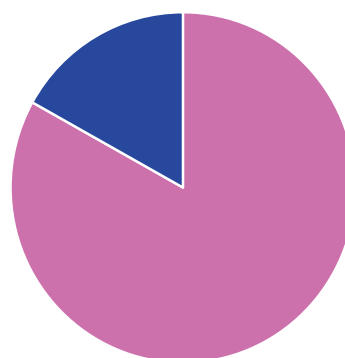
V občini imamo 2.486 mladih prebivalcev, starih med 15 in 29 let. Vseh prebivalcev v občini je 14.690. Mladi tako predstavljajo 16,92 % občanov Logatca.

2155 je mladih, ki so bili rojeni v Logatcu v obdobju med letoma 1993 in 2007 in imajo prijavljeno stalno prebivališče v občini. 331 je mladih prebivalcev, ki imajo v občini Logatec prijavljeno začasno prebivališče.

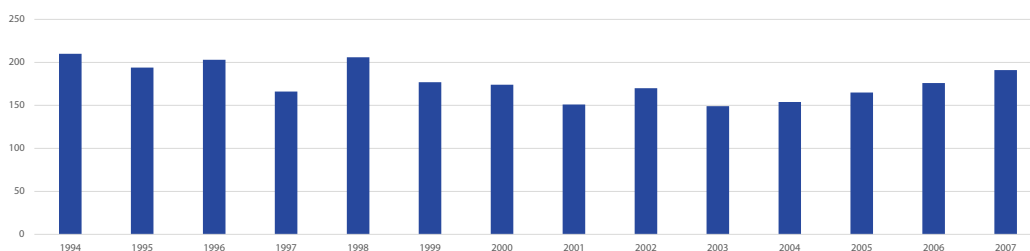
■ Moški ■ Ženske

Slika 1: Razdeljenost mladih v Logatcu po spolu

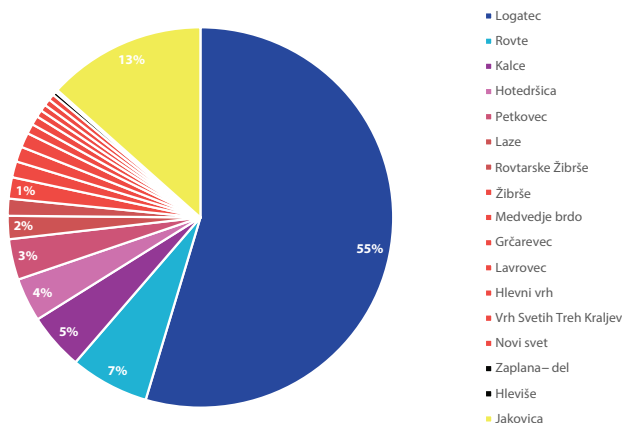

■ Število mladih v občini Logatec ■ Število ostalih prebivalcev v občini Logatec

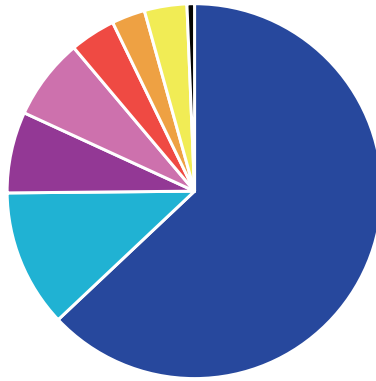
Slika 2: Delež mladih v Logatcu

Slika 3: Število mladih v Logatcu po letnikih rojstva

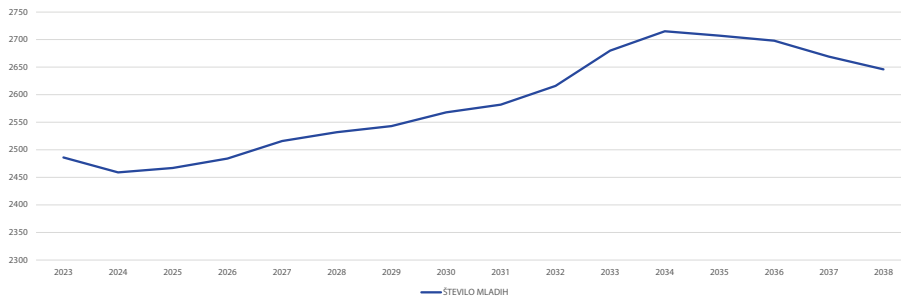

Slika 4: Procent mladih po naseljih občine Logatec 2023

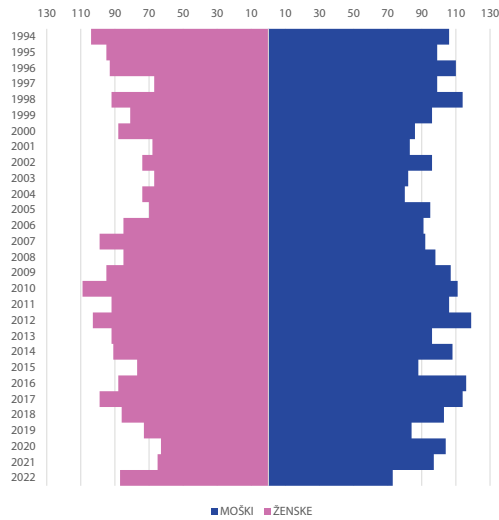

■ KS Naklo ■ KS Rovte ■ KS Hotedršica ■ KS Tabor
 ■ KS Vrh Sv. Treh Kraljev ■ KS Laze-Jakovica ■ KS Trate ■ KS Log-Zaplana

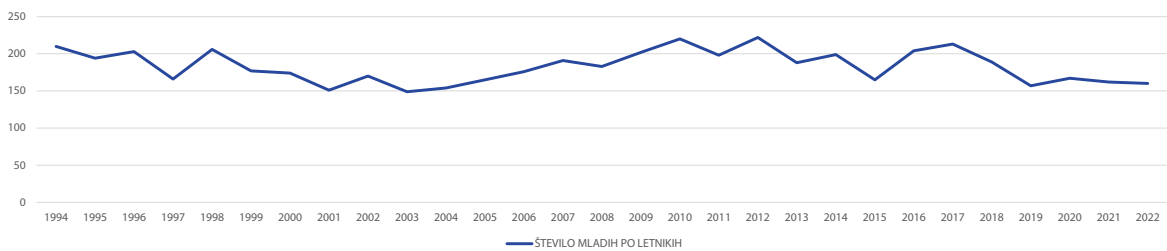
Slika 5: Število mladih po krajevni skupnosti občine Logatec 2023

Slika 6: Napoved števila mladih v Logatcu do leta 2038

Slika 7: Prebivalstvena piramida mladih v Logatcu za letnike od 1994 do 2022

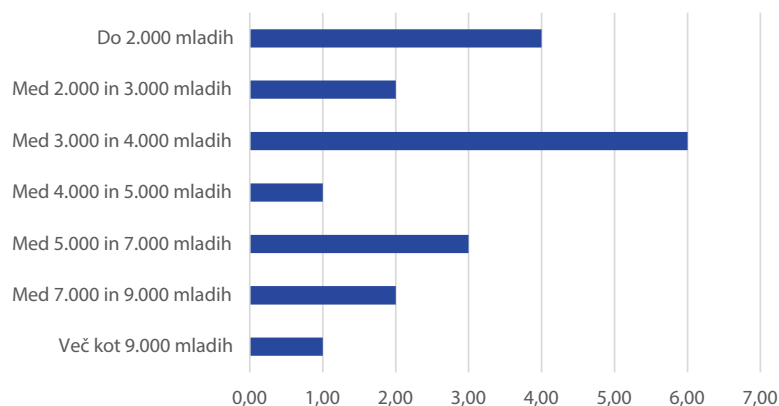
Slika 8: Število mladih in otrok v Logatcu po letnikih rojstva (1994 – 2022)

Iz gornjih grafov in grafikonov lahko razberemo, da:

- Je v Logatcu v vsaki generaciji med 150 in 210 oseb mladih. To število se z leti povečuje.
- Največ, 55 % mladih, prihaja iz naselja Logatec.
- Največ mladih prihaja iz krajevne skupnosti Naklo, ampak se, glede na naselja, delež poveča, saj krajevna skupnost združuje več naselji. Mladih v KS Naklo je 63 %.
- Podatki nakazujejo rahel upad števila mladih (– 50) v občini v naslednjih dveh letih, vendar nakazujejo močan dvig (+ 200) v naslednjih desetih letih. Ti podatki so osnovani zgolj na številu mladih, ki trenutno bivajo v občini in ne upoštevajo še priselitev in odselitev.

Če upoštevamo trend priseljevanja, ki ga je Logatec deležen in je napovedan tudi za prihodnje, lahko sklepamo, da se bo s tem tudi delež mladih povečal. S tem v mislih moramo načrtovati naslednje korake na področju mladinskih politik, mladinskega prostora in mladinskega programa. Upoštevati moramo vse mlade, ne samo šolajočo se mladino, ampak tudi starejši del mladine (starih med 24 in 29 let), ki je večinsko ali zaključila šolanje ali ima prvo zaposlitev ali pa razmišlja o ustvarjanju družine.

Raziskava iz leta 2010 je pokazala, da so se mladinski centri najpogosteje razvili v mestih, kjer je mladih okrog 3000. V vsaj 6 mestih, kjer je bilo mladih vsaj toliko kot v Logatcu, so delovali mladinski centri.

Slika 9: Število občin z mladinskim centrom glede na število mladih v občini.

PREGLED AKTIVNOSTI IN PROSTOROV

Glede na podatke Centralnega registra društev ima v občini Logatec sedež 128 različnih društev. Ta pokrivajo najrazličnejše aktivnosti od športa, kulture, mladine, humanitarosti in kombinacije različnih omenjenih in drugih aktivnosti. Imamo približno 60 društev, ki v takšni ali drugačni obliki delno izvajajo tudi aktivnosti za mlade. Največ društev s programom za mlade je športnih (29), sledijo organizacije (14), ki pokrivajo kombinacijo različnih vsebin (šport, kultura, humanitarost, ...), društva, ki izvajajo samo kulturne programe (9) in prostovoljna gasilska društva (9).

Od vseh teh društev jih je samo šest, ki se lahko klasificirajo kot organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju. Glavni pogoji za pridobitev tega statusa so:

- Redno izvajanje programov v mladinskem sektorju, izkazovanje pomembnejših dosežkov pri razvoju in povezovanju mladinskega dela ter razpolaganje z ustreznimi materialnimi in človeškimi zmogljivostmi za delovanje.
- Če imate poleg splošnih pogojev najmanj 90 odstotkov članov, starih do 29 let, in 70 odstotkov članov vodstva, starih od 15 do 29 let.

Društva, ki izpolnjujejo te pogoje in so včlanjena v Mladinski svet Logatec, so:

- Društvo mladinski center svetega Nikolaja;
- Društvo tabornikov Rod Srnjak Logatec;
- Klub Logaških študentov;
- Mladinska sekcija kulturnega društva Pihalni orkester Logatec.
- Športno društvo Kovk Rovte;
- ZSKSS - Steg 1 Logatec: Zvedavi polh.

Vsako od teh društev združuje ali svojo specifično ciljno skupino mladih ali pa mlade v svojem specifičnem okolju. Vsebinsko so ta društva zelo različna in pokrivajo tako rekoč vsa področja delovanja, ki po navadi zanimajo mlade (šport, zabava, kultura, izobraževanje, humanitarnost, ...). Vsako deluje tudi na svoj način in s svojimi pristopi, vrednotami in cilji. Programsko je pa vsem skupno delo mladih za mlade z metodami neformalne učenja.

Vseeno to ne ponuja možnosti udejstvovanja velikemu delu mladih, ki jih tovrstno sodelovanje v društvih ne zanima. Namen mladinskega centra je nagovarjati splošno množico mladih z zanimivimi, pomembnimi, aktualnimi in uporabnimi vsebinami. Te vsebine se v mnogih primerih že pojavljajo znotraj ostalih organizacij v mladinskem (in v ostalih) sektorju, ampak niso dostopne vsej populaciji mladih, zato je treba te vsebine prenesti še na večji, širši in vsesplošni del publike. Moramo pa vzeti delo teh organizacij kot primer dobre prakse, saj bomo z njihovo pomočjo in sodelovanjem lažje vzpostavili kvalitetnejši program za vse mlade v občini.

PROSTORSKE KAPACITETE MLADINSKIH ORGANIZACIJ V OBČINI LOGATEC					
ORGANIZACIJA	OCENA CELOTNE POVRŠINE	OCENA POVRŠINE STAVBE	ŠTEVILO (MLADIH) ČLANOV ORGANIZACIJE	LASTNIK	OPOMBE
DTRSL	3350	60	50	Občina Logatec	KO 2016 - BLEKOVA VAS; P 48/4, 42/2; S 1023
KDPOL	200	200	50	Občina Logatec	KO 2016 - BLEKOVA VAS; S 1135
KLŠ	100	100	70	Občina Logatec	KO 2016 - BLEKOVA VAS; S 1135
ŠDKR	2000	70	20	Občina Logatec	KO 2008 - ROVTE; P 298/7; S 618
ZSKSS SL1	370	80	20	Župnija Dolnji Logatec	KO 2017 - DOLENJI LOGATEC; P 1666; S 2257
Skupaj	6020	510	210		

MLADI - STARI MED 15. IN 29*

Slika 10: Prostorske kapacitete in število članov mladinskih organizacij v občini Logatec

KADROVSKE KAPACITETE MLADINSKIH ORGANIZACIJ V OBČINI LOGATEC			
ORGANIZACIJA	ŠTEVILO (MLADIH) AKTIVISTOV/ VODILNIH	ŠTEVILO (MLADIH) ČLANOV ORGANIZACIJE	ŠTEVILO VSEH ČLANOV ORGANIZACIJE
DTRSL	30	50	100
KDPOL	5	50	60
KLŠ	10	70	70
ŠDKR	10	20	40
ZSKSS SL1	10	20	70
Skupaj	65	210	340

MLADI - STARI MED 15. IN 29*

Slika 11: Število mladih aktivistov in članov mladinskih organizacij v občini Logatec

2.2. PRAVNO-FORMALNA UREDITEV

28. maja 2010 je bil v Uradnem listu RS objavljen Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS), ki opredeljuje mladinski sektor in določa javni interes v mladinskem sektorju ter način uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju (*Murn idr. 2011*).

Doslej se je mladinski center pojmoval in konkretnije definiral v okviru Javnih razpisov Urada RS za mladino. Med osnovnimi pogoji, ki so opredeljevali, kaj je in kaj ni mladinski center, so rednost delovanja, pluralnost programa z več različnimi dejavnostmi, ustrezna infrastruktura in lokacija, kompetentnost in strokovnost vodstva ter zunanjih sodelavcev, demokratični organizacijski princip vodenja in podpora sorodnim mladinskim organizacijam (*Murn idr. 2011*).

Mladinski center je organizirano funkcionalno središče za mlade, v katerem se izvajajo programi v mladinskem sektorju in mladinsko delo na lokalni ravni. Zagotavlja ga lokalna skupnost ali druga pravna oseba javnega ali zasebnega prava oziroma fizična oseba (*ZJIMS, 28 čl.*).

Mladinski centri:

- skrbijo za pogoje delovanja, druženja in drugih dejavnosti mladih posameznikov, ne glede na to, ali so člani mladinskih organizacij lokalnih skupnosti;
- skrbijo za mladinsko infrastrukturo;
- zagotavljajo ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje mladinskega dela ter zagotavljajo ustrezno usposobljenost kadrov za podporo mladinskemu delu;
- nudijo pogoje za razvoj ustvarjalnih in kritičnih mladih posameznikov;
- razvijajo in izvajajo programe na področju informiranja in svetovanja ter neformalnega učenja;
- sodelujejo pri izvajanju mobilnosti mladih, prostovoljnem mladinskem delu, aktivnem državljanstvu, raziskovalnem delu mladih in pri povezovanju na mednarodni ravni in
- dajejo podporo drugim programom v mladinskem sektorju v lokalnem okolju (*ZJIMS, 28 čl.*).

Organiziranost mladinskih centrov je različna. Raziskava v letu 20120 je pokazala, da je večina mladinskih centrov organiziranih kot društvo ali kot zveza društev (45 odstotkov), sledijo jim javni zavodi (42 odstotkov), najmanj pa je zasebnih zavodov (13 odstotkov). V zadnjih letih opažamo porast javnih zavodov. Od organiziranosti lokalnih mladinskih centrov je odvisnih mnogo stvari. Organizacije se različno financirajo, imajo različno delovno strukturo in nadzorne organe, imajo razvite različne pristope do uporabnikov njihovega programa in pogosto tudi vizijo in namen delovanja. Sicer pa za vse velja, da so neprofitne in da imajo definirana prednostna področja (Mladinsko delo in mladinska politika na lokalni ravni) (*Murn idr. 2011*).

Če se ozremo na zakonodajo, ki ureja različne oblike pravno-formalne ureditve, lahko vidimo nekaj pomembnih omejitev. V nadaljevanju predstavljamo nekaj pomembnih členov iz različnih zakonov.

DRUŠTVO

Društvo je samostojno in nepridobitno združenje, ki ga ustanovitelj/ustanoviteljica ustanovi zaradi uresničevanja skupnih interesov. Društvo si samo določi namen in cilje, dejavnost oziroma naloge ter način delovanja. Delovanje društva je javno, namen ustanovitve ni pridobivanje dobička (*ZDru, 1 čl.*).

Društvo lahko ustanovijo najmanj tri poslovno sposobne fizične osebe oz. pravne osebe. Ustanovitelji na ustavnem zboru sprejmejo sklep o ustanovitvi in temeljni akt društva ter izvolijo zastopnika društva (*ZDru, 8 čl.*).

Upravljanje društva: Organi društva in njegovo delovanje se sprejme v temeljnem aktu društva

(statut), na podlagi zakona o društvih (*ZDru, 12 čl.*).

Premoženje društva sestavljajo denarna in druga sredstva, ki jih društvo pridobi s članarino, darili in volili, prispevki donatorjev, iz javnih sredstev, z opravljanjem dejavnosti društva in iz drugih virov, njegove nepremične in premične stvari ter materialne pravice. Društvo lahko opravlja pridobitno dejavnost pod pogoji, ki jih za opravljanje te dejavnosti določa zakon. Pridobitna dejavnost mora biti določena v temeljnem aktu in mora biti povezana z namenom in cilji, kot dopolnilna dejavnost nepridobitni dejavnosti društva ter se lahko opravlja le v obsegu, potrebnem za uresničevanje namena in ciljev, oziroma za opravljanje nepridobitne dejavnosti (*ZDru, 24 čl.*).

ZVEZA DRUŠTEV

Najmanj dve društvi lahko ustanovita zvezo društev. Odločitev o ustanovitvi zveze društev morajo sprejeti zbori članov vseh društev. Namen ustanovitve zveze društev je združevanje društev, ki delujejo na istem področju ali imajo podobne interese (*ZDru, 16 čl.*).

ZAVOD

Zavodi so organizacije, ki se ustanovijo za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja ali drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanje dobička. Zavode lahko ustanovijo domače in tuje fizične in pravne osebe. Zavod se lahko ustanovi, če so zagotovljena sredstva za ustanovitev in začetek dela zavoda in če so izpolnjeni drugi z zakonom določeni pogoji (*ZZ, 1. čl.*).

JAVNI ZAVOD

Za opravljanje javnih služb se ustanovijo javni zavodi. Javni zavodi se lahko ustanovijo tudi za opravljanje dejavnosti, ki niso opredeljene kot javne službe, če se opravljanje dejavnosti zagotavlja na način in pod pogoji, ki veljajo za javno službo. Javne zavode ustanovijo republika, občine, mesto in druge z zakonom pooblašene javne pravne osebe (*ZZ, 4. čl.*).

Zavod upravlja svet ali drug kolegijski organ upravljanja. Svet zavoda sestavljajo predstavniki ustanovitelja, predstavniki delavcev zavoda ter predstavniki uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti. Sestava, način imenovanja oziroma izvolitve članov, trajanje mandata in pristojnosti sveta se določijo z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda (*ZZ, 29. čl.*).

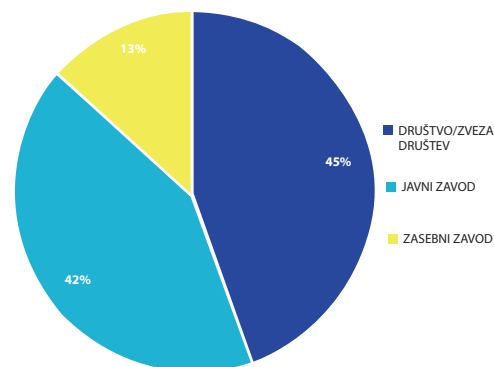
Poslovodni organ zavoda je direktor ali drug individualni organ. Direktor organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost dela zavoda. Direktorja imenuje in razrešuje ustanovitelj, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi za to pooblaščen svet zavoda. Za direktorja zavoda je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje, določene z zakonom in aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda (*ZZ, 31. čl.*).

Mandat direktorja traja štiri leta, če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi drugače določeno. Po preteku mandatne dobe je ista oseba lahko znova imenovana za direktorja. Direktor zavoda se imenuje na podlagi javnega razpisa (*ZZ, 33. čl.*).

Poleg direktorja ima zavod tudi strokovno vodjo in strokovni svet. Strokovni vodja vodi strokovno delo zavoda. Strokovni svet pa obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda, odloča o strokovnih vprašanjih v okviru pooblastil, določenih v statutu ali pravilih zavoda, določa strokovne podlage za programe dela in razvoja zavoda, daje svetu, direktorju in strokovnemu vodji mnenja in predloge glede organizacije dela in pogojev za razvoj dejavnosti ter opravlja druge z zakonom ali aktom o ustanovitvi oziroma s statutom ali pravili zavoda določene naloge (*ZZ, 40., 43. čl.*).

DRUŠTVO	ZAVOD
Mladinski center Prekije - pokrajinski cennter NVO	Javni zavod Mladinski center Medvode
Društvo salezijanski mladinski center Rakovnik	Zavod za šport, turizem in prosti čas Sežana
Mladinski klub Nade Žagar Ilirska Bistrica	Javni zavod mladinski center Litija
Zveza društev Mladinski center Idrija	Celjski mladinski center
	Zavod za šport Ajdovščina
	Center za mlade Domžale
	Mladi zmaji Ljubljana
	Zavod mladinski center Kotlovnica Kamnik

Slika 12: Pregled pravno-formalne ureditve nekaterih Mladinskih centrov v Sloveniji

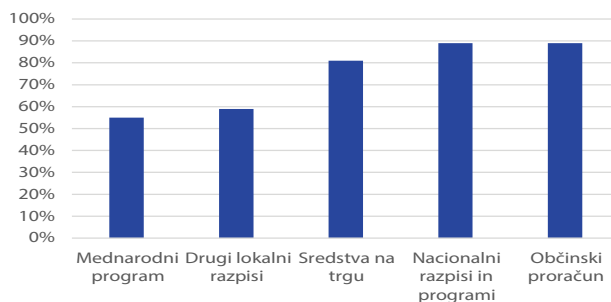

Slika 13: Pregled pravno-formalne ureditve vseh Mladinskih centrov po Sloveniji.

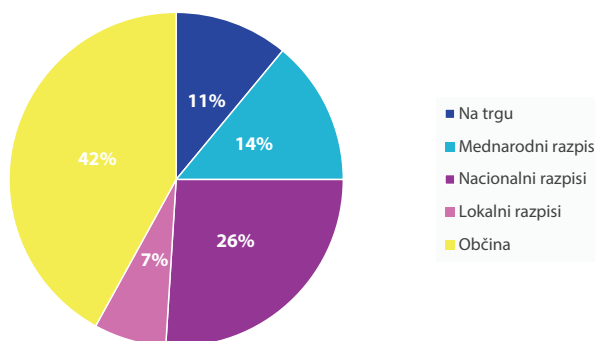
2.3. PRIDOBIVANJE SREDSTEV

Mladinski centri so odvisni predvsem od finančnih sredstev, ki jih pridobijo od lokalne občine in na različnih državnih ter evropskih razpisih. Vsi mladinski centri, s katerimi smo govorili, imajo zagotovljena redna sredstva v okviru občinskega proračuna. Višina teh sredstev je pri posameznih primerih različna, in sicer je odvisna predvsem od razpoložljivih sredstev, dogovora med občino in centrom, aktualnih potreb in razpoložljivih možnosti. Spreminja se tudi v različnih obdobjih, vendar so v večini primerov občine tiste, ki zagotovijo večinsko začetno finančno podporo za vzpostavitev delovanja. Občine so tako v mnogih primerih odkupile prostor in ga predale v roke mladih, veliko jih je pa pomagalo z obnovitvijo prostorov, ki so jih že imeli v lasti. Sredstva za prvih nekaj zaposlitev so v večini zagotovile občine, vsaj dokler niso organizacije večkrat sklenile dogovor s financerji, da se na novo pridobljena sredstva uporabi pri novi zaposlitvi in da občina zagotavlja sredstva za osnovne zaposlitve, tako da se ekipa in dejavnosti lahko širijo in povečujejo. Financiranje centrov je odvisno od dogovora, v vsakem primeru pa je občina tista, ki je kritična in odgovorna za začetno finančno podporo. Dolgoročno je treba stremeti k temu, da se mladinski center lahko večinsko financira sam oziroma s pomočjo ostalih virov.

Ko se vzpostavi prostor in ko se dorečejo cilji, določi kratko-, srednje- in dolgoročno vizija, zagotovi sredstva, se lahko začnejo prijave na večje razpise, ki jih razpisujejo pri Mladinskem svetu Slovenije, Uradu Republike Slovenije za mladino, pri različnih ministrstvih in drugih organizacijah (Movit, MaMa). Tak pristop je pomemben predvsem zato, da sprva mi prepoznamo potrebe in uskladimo želje ter cilje, saj bomo le na ta način mladinski program lahko izvajali kakovostno in smiselno. Ko organizacija ve, kam želi peljati svojo zgodbo, se lahko prijavlja na razpise, ki so za njeno delo najbolj smiselni. S tem učinkoviteje vodi tudi projektno pisarno, ki skrbi za prijavljanje na razpise. Poleg tipičnih projektov in aktivnosti, ki so vezane na lokalno okolje, je smiselno, da center premisli o tem, če se bodo prijavili na razpise programa Erasmus+, Evropske solidarnostne enote ipd. Ti programi omogočajo, da se aktivnosti, ki jih center ponuja, razširijo na mednarodni nivo in s tem mladim občanom omogočajo nove, drugačne izkušnje, ki krepijo njihov značaj, jim ponudijo stik s svetom in omogočijo krepitev različnih znanj in veščin. Prijavljanje na tovrstne razpise/aktivnosti je smiselno, vendar je treba preceniti vse kadrovske, finančne in vsebinske kapacitete. Tovrstne aktivnosti so takoj v začetku navadno dokaj redke, vendar se sčasoma pojavijo v vseh centrih. Sprva se organizacije udeležujejo izmenjav drugod, kjer pridobivajo izkušnje, kasneje se pa tudi same odločijo za organizacijo in gostijo obiskovalce od drugod. Finance za nočitve, prevoze, večino aktivnosti so zagotovljene znotraj programa.

Slika 14: Viri iz katerih Mladinski centri po Sloveniji črpajo sredstva

Slika 15: Odstotek sredstev, ki jih Mladinski centri po Sloveniji prejmejo iz posameznega vira

Finance so za redne aktivnosti in delo v velikem delu zagotovljene iz omenjenih dveh virov. Zelo pomembna pa je tudi finančna in drugačna pomoč iz naslova sponzorjev in donatorjev. Te v večini primerov prihajajo v obliki enkratnih donacij, vendar je nekaj primerov dobrih praks, ko so donatorji stalni podporniki delovanja centra ali posameznih rednih dogodkov (na primer septembrski koncert poimenovan po sponzorju). Veliko je enkratnih donacij, kot so brezplačno opravljanje storitve, darovanje sredstev za obnovo, darovanje opreme/izdelkov, sredstva za spodbujanje določenega socialnega projekta, ... Pomembno je, da se center širi tudi s pomočjo lokalnega okolja, ki prepozna pomembnost in potencial tovrstnega prostora.

Kot zanimivost bi izpostavili, da je bil leta 2010 povprečni prihodek mladinskega centra 240.594 € in je variiral med minimalno 11.000 € in maksimalno 1.196.748 €, k čemur so znatni delež prispevale investicije v izgradnjo nastanitvenih kapacitet.

2.4. LOKACIJA IN PROSTOR

Dobra lokacija in prostori delovanja mladinskih centrov so poleg vsebine in programa ključnega pomena, ki privablja mlade. Za lokacijo je pomembno, da se prostori delovanja MC nahajajo blizu prostorov, kjer se zbirajo mladi, torej blizu izobraževalnih ustanov, parkov ali športnih objektov, saj jim tako olajšamo dostop do teh prostorov. V večini primerov se lokacije MC po Sloveniji nahajajo v centru mest ali v njihovi bližnji okolici. Zavedati se moramo, da veliko mladih nima lastnega prevoza, zato je tudi bližina postajališč javnega prevoza zelo pomembna za mlade, ki živijo izven glavnega mesta njihove občine.

Velik vpliv na dobro počutje mladih ima tudi opremljenost prostorov. Možnost soustvarjanja prostora je poglobitvega pomena, zato so pri večini centrov že od samega začetka prostore urejali skupaj z mladimi, ki so najbolj vedeli, kaj potrebujejo, da se bodo v prostorih počutili varno in bodo tudi hoteli tam preživljati svoj prosti čas. Tako so marsikje nastale različne akcije zbiranja mnenj, stenske poslikave, DIY projekti za ureditev pohištva, skupni nakupi opreme itd. Prostori so v večini dodatno opremljeni s kuhinjami, ki dodajajo občutek domačnosti in mladim ponujajo priložnosti za samostojno pripravo obrokov. Dodatno so prostori opremljeni še z različnimi družabnimi igrami,

pingpong mizo ali mizo za ročni nogomet, literaturo, sprostitvenimi površinami in tehničnimi pripomočki (projektor, računalniki, televizija, mikrofoni, zvočniki, ...). Pomembna je tudi možnost izvajanja delavnic in različnih dogodkov na zunanjih površinah, predvsem v toplih dneh, saj lahko tako mladi kvalitetnejše preživljajo čas na prostem. Tu je potrebna oprema za izvajanje dogodkov na prostem – ozvočenja, osvetlitve, priložnostne strehe, ... Z vsemi temi elementi centri ustvarjajo okolje, ki izraža domačnost in občutek varnosti ter privablja mladino k medsebojnemu druženju.

Sledi predstavitev, s kakšnimi prostori upravljajo različni mladinski centri po Sloveniji, kako so jim ti prostori všeč in kaj bi mogoče želeli popraviti. Podatki so pridobljeni s pomočjo obstoječe literature, aktualnih podatkov iz spleta in iz direktnih komunikacij z omenjenimi centri.

BREŽICE (24.346 prebivalcev)

Zavod za podjetništvo, turizem in mladino Brežice (ZPTM Brežice)

3.110 m² – Mladinski center, hostel in Center za podjetništvo in turizem

Njihovi prostori so primerni za izvajanje delavnic in različnih seminarjev ter sej, mladinska soba in igralnica sta opremljeni za kakovostno preživljanje prostega časa mladih in otrok, v telovadnici se izvajajo različni treningi in prostočasne aktivnosti. Večnamenska dvorana s kapaciteto 500 stojišč je primerna za izvedbo različnih glasbenih koncertov, konferenc, plesnih in gledaliških predstav, svečanih dogodkov ter za izvedbo tematskih delavnic in glasbenih vaj. [2]

CELJE (48.847 prebivalcev)

Celjski mladinski center

1.918,3 m² – Učilnice, dvorana in zunanji atrij

Celjski MC se nahaja v središču mesta, le par minut peš od Gimnazije Celje in Ekonomske šole Celje. Mladim je na voljo več različnih učilnic, dvorana, ki lahko sprejme 180 oseb, in velik zunanji atrij. V teh prostorih se izvajajo različne delavnice in neformalne učne aktivnosti, posveti z mladimi, strukturirani dialogi mladih z odločevalci, različni dogodki in koncerti. V sklopu mladinskega centra delujeta tudi MCC Hostel in Kavarna z zelenim vrtom. [2]

IDRIJA (11.723 prebivalcev)

Mladinski center Idrija

3.653 m² – Celotna parcela (mladinski center, hostel, učilnice, terasa, ...)

Dobrih 600 m stran od Gimnazije Jurija Vege Idrija in blizu osrednjega trga v Idriji stoji bivši dijaški dom, katerega prostore so preuredili za delovanje MC Idrija. V stavbi se poleg pisarn, učilnic, sob za spanje, kuhinj, info točke oz. recepcije, dnevne sobe in večjega večnamenskega prostora nahajajo še pisarne društev, Hostel Idrija, večnamenska terasa, posebni program vzgoje in izobraževanja OŠ Idrija ter dnevni center za otroke in mladostnike pod okriljem CSD Idrija. Pred stavbo se nahaja tudi parkirišče in park z otroškimi igrali in mizami. [2]

KAMNIK (29.953 prebivalcev)

MC Kotlovnica

1.406 m² – Večnamenske multimedijske dvorane in učilnice, pisarne

MC Kotlovnica se nahaja v stavbi, ki se nahaja v bližini glavnega trga v Kamniku. Prostore stavbe si delijo še z drugimi društvi. MCK ima vrsto prostorov za dejavnosti – produkcijskih prostorov. Ti vključujejo multimedijsko sobo z avdio in video snemalno opremo ter prostor za vaje mladih lokalnih glasbenikov. Poleg tega mladinski center sestavljajo še prireditveni prostor, ki lahko sprejme do 135 obiskovalcev, večnamenski prostor ter galerijski hodnik. [2]

KOPER (53.440 prebivalcev)

Zavod za mladino, kulturo in turizem Koper

650 m² – Dva mladinska centra

CMK mladim nudi 6 prostorov: dvorano, predavalnico, snemalni glasbeni studio CMK studio, družabni prostor, teraso in bar. Kapaciteta prostora je 200 stojišč ali 100 sedišč. Predavalnica je večnamenski prostor. Kapaciteta prostora je 50 sedišč. Družabni prostor je namenjen druženju ob zabavnih aktivnostih. Snemalni glasbeni studio je namenjen mladim, neuveljavljenim glasbenikom, za katere je uporaba studia tudi brezplačna. Terasa je namenjena preživljanju prostega časa

obiskovalcev in dogodkom. [3]

Mladinski center Markovec City sestavljajo štiri prostori: dvorana, družabni prostor ter 2 glasbeni vadnici. Pred zakloniščem se nahaja tudi travnik s kotičkom, kjer mladi lahko preživljajo svoj prosti čas. [2] Kapaciteta dvorane znaša 40 stolov. [4]

KRŠKO (25.775 prebivalcev)

Zavod za mladino in šport Krško

12.418,63 m² – Mladinski center, hostel, zunanje igrišče, prireditveni prostor

Dober kilometer stran od železniške postaje Krško stoji hiša, v kateri deluje MC Krško skupaj s Hostel MC Krško. V prostorih se nahajajo multimedijски center, Prostor DIY Lab, v katerem izvajajo mesečni program za sovrstnike, dnevni center Freedom, ki je urejen kot dnevna soba za mlade, šumica in igrišče sta pa zunanja prireditvenega prostora. V MC je urejena tudi manjša dvorana. [2] Njihova slabost je lokacija, saj se ne nahajajo v samem mestu in so tako težje dostopni, saj javni mestni promet ni dovolj razvit.

RADOVLJICA (19.342 prebivalcev)

Mladinski dnevni center KamRa

165 m² – Prenovljena hiša

Blizu železniške postaje v Radovljici se v starejši, prenovljeni hiši nahaja mladinski center KamRa s prostori velikimi 165 m². Ob vstopu se v pritličju nahaja velika kuhinja, namenjena pripravi obrokov in kuharskim delavnicam. V zgornjem nadstropju je velik svetel dnevni prostor s kavčem, mizami za ustvarjalnice, namiznim nogometom, platnom in projektorjem. Na voljo sta še dve manjši sobici za učno pomoč in individualne razgovore ter balkon. Aktivnosti se dogajajo tudi na dvorišču ter na prostornem in urejenem travniku za hišo. Center daje vtis družinske hiše, je domač, topel in prijazen [2].

POSTOJNA (16.699 prebivalcev)

Mladinski center Postojna

247,1 m² – Mladinski center, večnamenska dvorana, sejna soba, skladišča

MCP se nahaja v prizidku stare porodnišnice v Postojni. Struktura prostorov: galerija, večnamenska dvorana, soba za vaje, računalniška soba z info točko, upravni prostori in sejna soba, družabna soba z računalniki. Na uporabo imajo tudi tri lesene garaže ob objektu, ki so namenjene skladiščenju stvari. Na voljo imajo opremljen prostor za vaje glasbenih skupin, ki je za vse nado- budne glasbenike brezplačen.

Raziskava iz leta 2010 nam nudi pregled namembnosti prostorov v mladinskih centrih po Sloveniji. Večina mladinskih centrov ima prostore za upravo, klubski prostor in projektni prostor. Najmanj jih ima telovadnico, učilnico, multimedijски prostor ali prireditveni prostor.

PROSTORI PO MLADINSKIH CENTRIH	
TELOVADNICA	10,70%
UČILNICA	10,70%
MULTIMEDIJSKI PROSTOR/INTERNETNICA	10,70%
PRIREDITVENI PROSTOR	10,70%
SEJNA SOBA	14,30%
RAZSTAVNI PROSTOR, GALERIJA/ATELJE	17,90%
NAMESTITVENE KAPACITETE (HOTEL/HOSTEL)	32,10%
DELAVNICA	32,10%
ŠPORTNI PROSTORI IN IGRIŠČA	35,70%
KAVARNA	39,30%
STUDEI (AVDIO, VIDEO PRODUKCIJSKA SOBA)	39,30%
VADNICA	50,00%
PROJEKTNI PROSTOR	75,00%
KLUBSKI PROSTOR	78,60%
UPRAVA	82,10%

Slika 16: Delež Mladinskih centrov v Sloveniji, ki ima prostor namenjen določeni dejavnosti

2.5. VSEBINE

Klasifikacij področij in vsebin v mladinskih centrih je veliko. Vsak center zase definira program in področja, v katera se bo usmeril glede na potrebe mesta in izvajalce programa, finančno situacijo, kadrovske razpoložljivosti in prostor, ki ga za program lahko uporabijo. Mladinska mreža MaMa s 55 članicami, ki imajo status mladinskega centra, aktivnosti deli naslednja področja:

- 1. Neformalno izobraževanje in usposabljanje za mladinsko delo.**

Usposabljanje in izobraževanje mladinskih delavcev za delo z mladimi ter izobraževanje in usposabljanje za pridobivanje veščin, ki mladim omogočajo, da sami izvajajo projekte. Usposabljanje mladih za delovanje v različnih aktivnostih na lokalni, regionalni in državni ravni. Inovativni pristopi/oblike neformalnega izobraževanja in usposabljanja za mladinsko delo.
- 2. Prostovoljno mladinsko delo**

To področje zajema izvajanje in uveljavljanje prostovoljnega mladinskega dela, izobraževanje in usposabljanje za izvajanje le-tega in izmenjave prostovoljcev.
- 3. Informiranje in svetovanje za mlade**

Izvajanje dejavnosti informiranja in svetovanja za mlade na nacionalnem oz. regionalnem nivoju. Koordinacija mednarodnih programov informiranja in svetovanja ter vzpostavljanje mreže informacijskih točk. Aktivnosti, ki mladim omogočajo lažji dostop do informacij preko različnih medijev. Navsezadnje pa aktivnosti, ki vključujejo promocijo informiranja in svetovanja za mlade.
- 4. Participacija, aktivno državljanstvo in človekove pravice**

Aktivno partnerstvo in odgovornost pri vprašanih, ki se nanašajo na mlade v družbi, integriranje mladih v družbene procese in zagotavljanje demokratičnih oblik združevanja in delovanja mladih; Aktivna participacija mladih pri javnih zadevah na regionalnem in nacionalnem nivoju ter vključevanje mladih z manj priložnostmi. Usposabljanje za aktivno državljanstvo in izvajanje civilno-družbenih akcij, povezanih z mladinskim področjem.
- 5. Mednarodno mladinsko delo**

Vključevanje in sodelovanje v multilateralnih programih, ki so organizirani na mednarodnem nivoju in omogočajo aktivno sodelovanje mladinskih struktur. Koordinacija in izvajanje izmenjav mladih in skupnih aktivnosti mladih iz dveh ali več držav.
- 6. Mobilnost mladih**

Ustvarjanje pogojev ter vzpostavljanje in ohranjanje mehanizmov / instrumentov za večjo mobilnost mladih. Koordiniranje mreže mladinskih nastanitvenih kapacitet
- 7. Raziskovalno delo mladih**

Seznanjanje mladih z raziskovalno-znanstvenim delom, razvijanje metod raziskovalnega dela z mladimi. Popularizacija znanosti med mladimi, omogočanje boljšega poznavanja mladih – izvajanje raziskav mladinskega področja na nacionalnem oz. regionalnem nivoju.

Po pregledu programov številnih centrov ugotovimo, da je poleg zgoraj naštetih področij vključenih tudi veliko dejavnosti na področju: klubske dejavnosti (koncerti, zabava, druženje); kulturno-umetniških dejavnosti; športa in zdravja; medgeneracijske aktivnosti in promocije duševnega zdravja.

Znotraj teh področij se izvajajo številni programi. Mladinski center na začetku leta (ali šolskega leta) naredi program s kratkoročnimi in dolgoročnimi cilji in z različnimi dejavnostmi temu programu sledi, tako na mikro kot makro ravni organiziranja.

Ker mladinski centri zajemajo področje mladih, starih od 15 do 29 let, je obseg dejavnosti različen. Vsak kraj ima svoje specifične, zato običajno organizatorji pred pripravo programov izvedejo raziskavo o potrebah mladih v določenem mestu in program sledi tem potrebam. Dejavnosti torej sledijo potrebam mladih in so izvedene z omejitvijo prostora, financ in izvajalcev. Poleg izvedbe delavnic, tečajev, projektov, veliko mladinskih centrov nudi tudi najem prostorov in prenočišča v

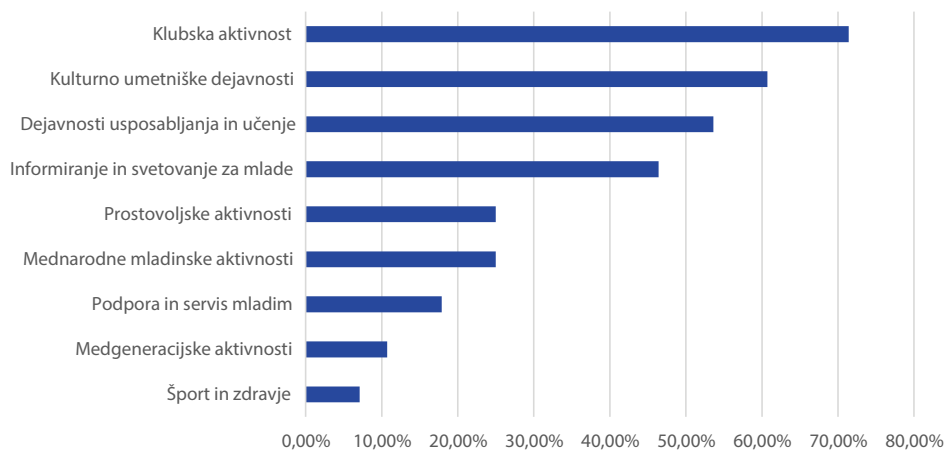
primeru, da je v sklopu mladinskega centra tudi hostel.

Poleg programov, ki jih mladinski centri organizirajo samostojno, je možno izvajati programe in projekte znotraj mladinskega centra, ki so že organizirani na nacionalni ali mednarodni ravni, kar olajša organizacijski vidik projekta, hkrati pa sledi cilju povezovanja in mreženja mladih.

Primeri projektov/dogodkov v mladinskih centrih:

- Učna pomoč
- Tečaji tujih jezikov
- Svetovalnica
- Športne dejavnosti
- Karierni sejmi/dnevi
- Mladinske izmenjave
- Koncerti, gledališke predstave
- Manjši družabni dogodki
- Prostovoljstvo
- Časopis/revija/zbornik
- Okrogle mize

Pregled aktivnosti mladinskih centrov iz leta 2010 pokaže zanimivo strukturo programa in potreb tistega časa.

Slika 17: Delež Mladinskih centrov v Sloveniji, ki izvaja določeno aktivnost

2.6. ZAPOSLOTITVE

Kot v vseh večjih ustanovah je tudi za delovanje MC treba angažirati ekipo, ki skrbi za organizacijo različnih dogodkov, red in čistočo prostorov, pomoč pri učenju in ostalih aktivnostih. Zavedati se moramo, da delo z mladimi poteka po cele dneve, predvsem pa v popoldanskih in večernih urah in čez vikende. Kot je razvidno iz različnih praks društev v naši občini in drugje, se lahko velik del aktivnosti pripravi s pomočjo prostovoljcev. Tudi v mladinskem centru je treba mlade spodbujati k aktivni udeležbi, samoiniciativnosti, občutku dela za skupno dobro in ekipnemu delu. Ker je obseg aktivnosti in dela časovno zelo obremenjujoč, je treba zagotoviti stabilno kadrovsko sliko, ki omogoča dolgoročno in kvalitetno pripravo oziroma izvedbo vseh programov.

V nadaljevanju je opisano delovanje zaposlovanja nekaterih mladinskih organizacij po Sloveniji. Zaradi težje dostopnih podatkov na internetu so bila po e-pošti poslana vprašanja glede števila redno zaposlenih in ostalih aktivnih članov ter kakšne so njihove naloge dela. Zanimalo nas je tudi, ali menijo, da imajo zadostno število zaposlenih.

MC Celje – 9 zaposlenih.

V Celjskem MC imajo redno zaposlenih 9 ljudi, od katerih jih 7 financira občina, 2 pa financirajo sami. Poleg tega imajo redno ob sebi še eno osebo, ki opravlja javno delo in je financirana s strani države (javna dela so programi namenjeni dolgotrajno zaposlenim osebam). Letno omogočijo plačano delo približno petim študentom, ki večinoma delajo v hostlu. Čez poletje tudi redno vključujejo dijake za opravljanje prakse. Med zaposlenimi so direktor, vodja MC, sodelavci za program ter sodelavci za projekte, dva organizatorja kulturnih programov, zaposlen za administrativno in tehnik (ozvočenje, lučkanje, ...). Poleg tega imajo še managerja za hostel. Dodatno si želijo še 4 do 5 zaposlenih, saj je organizacija dela zelo otežena, če kateri od zaposlenih manjka.

MC Krško – 5 - 6 zaposlenih.

V Krškem občina mladinskemu centru financira redno zaposlitev 5–6 ljudi. Med njimi so direktor, računovodja in štirje programski sodelavci, ki skrbijo za kulturno dogajanje v MC, za Erasmus+ in ostale projekte, ter mladinski delavec. MC Krško obratuje od ponedeljka do sobote. Obratuje tudi dnevni center, v katerem morajo biti vsi zaposleni prisotni 2 uri na dan. Upravljajo tudi s hostlom, ki je tržno naravnano. V njem so čez poletje kot informatorji prisotni tudi študentje, preko javnih del pa imajo še dva zaposlena, ki opravljata delo informatorja v hostlu. Čez leto izvajajo tudi dijaške prakse. Želijo si imeti vsaj še enega zaposlenega več, saj morajo ob odsotnosti, zaradi rednih izobraževanj, ostali vse nadomeščati.

MC Idrija – 3 zaposleni.

V MC Idrija so trenutno trije redno zaposleni: vodja MC, hišnik in čistilka. Materialne stroške za hišnika in čistilko financira občina. Poleg imajo še enega zaposlenega preko javnega dela, študentko preko študentskega servisa in enega preko invalidskega podjetja. Poleg upravljajo še s hostlom, kjer je redno zaposlen vodja hostla. Glede na projekte si dodatno pomagajo s prostovoljci. Redno v svoje delovanje vključujejo tudi Erasmus prostovoljce, kjer sta v povprečju od 7 do 8 mesecev 2 prostovoljca. Veseli bi bili dodatne pomoči vsaj dveh strokovnih delavcev in enega vodja projektov oz. dogodkov. Seveda je vse odvisno od delujočih projektov in razpisov, na katere se prijavljajo, torej koliko zaposlenih bi lahko financirali.

Kot zanimivost lahko izpostavimo raziskavo iz leta 2010, ki je med drugim preverjala tudi strukturo zaposlenih v mladinskih centrih po Sloveniji. Pokazala je, da takrat kar četrtnina mladinskih centrov nima zaposlitve za nedoločen čas. V povprečju so imeli mladinski centri dva zaposlena, maksimalno pa 5 zaposlenih za nedoločen čas. Če združimo povprečja vseh oblik sodelovanja z mladinskim centrom, lahko posplošimo, da ima fiktivni mladinski center v Sloveniji takšno zaposlitveno strukturo:

- 2 zaposlena za nedoločen čas,
- 3 zaposlene za določen čas,

- 2 redna študenta,
- 1 sodelavca, ki je plačan po podjemni ali avtorski pogodbi in
- 1 rednega zunanjega sodelavca, ki z mladinskim centrom deluje preko svojega podjetja (s.p.).

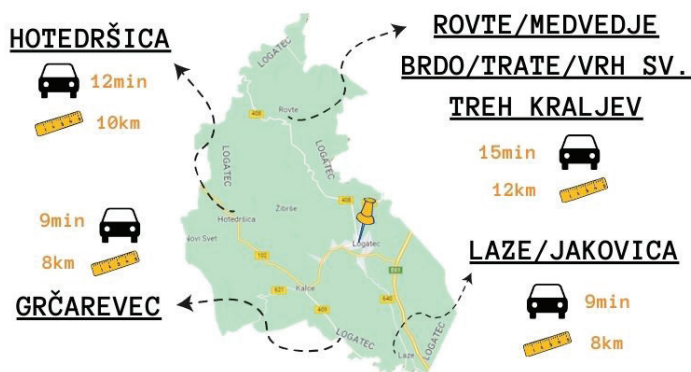
Zaključek

Za učinkovito delo mladinskega centra je potrebnih kar nekaj ljudi, ki znajo opravljati več različnih del. Ena izmed najpomembnejših nalog je delo mladinskega delavca, saj je to oseba, ki lahko pomaga mladim pri njihovem razvoju. Je usposobljen za organiziranje dogodkov in informiranje mladih, za zagovarjanje pravic mladih, vodenje neformalnih izobraževanj ter predvsem nudenje strokovne podpore mladim. Za opravljanje nalog na omenjenih področjih je potrebnih več mladinskih delavcev. Poleg so potrebni zaposleni za administrativna dela ter za vodenje in iskanje projektov, na katerih lahko MC dodatno finančno in izobraževalno raste. Poleg organizatorjev programa pa so potrebni tudi čistilci in vzdrževalci prostorov. Podan nam je bil nasvet, da se razmisli tudi o tem, kdo opravlja vsa podporna dela, ki so enako pomembna kot vsebina.

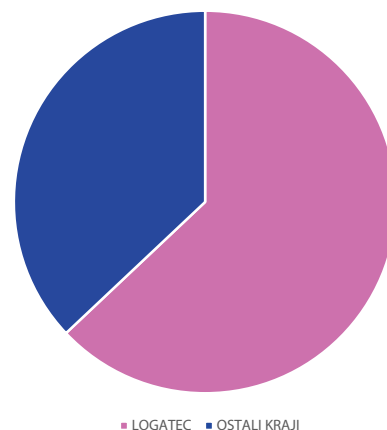
Zavedati se moramo, da je to delo z nenatančno določenimi urami dela, saj se morajo zaposleni prilagajati mladim, ko imajo oni čas in željo po uporabi prostorov. V pogovorih s predstavniki MC je bilo velikokrat poudarjeno, da so za tako delo zaposleni premalo plačani in da v posameznih organizacijah zaposlenih primanjkuje, zato ne morejo zagotoviti nemotenega obratovanja centrov. Poudarjeno je bilo tudi, da naj si programski sodelavci programe razdelijo po področjih, na katerih so močni oz. imajo že prej zanimanja za taka področja. Pomembno je tudi, da več oseb točno ve, kaj nekdo dela, da lahko v primeru nenapovedane odsotnosti nekdo hitro nadaljuje določen dogodek ali projekt.

2.7. DECENTRALIZIRANJE

Kot v večini primerov slovenskih občin so tudi v občini Logatec mladi razpršeni med različnimi manjšimi naselji in tako oddaljeni od samega glavnega centra občine. Med centrom Logatca (Okoliš Trga Sv. Nikolaja) in večjimi naselji znotraj občine (Rovte, Hotedršica, Grčarevec in Laze/Jakovica) je najmanj 8 kilometrov razlike. Če je lokacija mladinskega centra v centru Logatca, je 37 % mladim otežen dostop do njega, saj imajo do njega vsaj eno uro hoje, vsaj pol ure s kolesom ali pa vsaj 15 minut vožnje z avtom. 37 % je 800 mladih iz občine. Vsi ti so v večini primerov odvisni od mobilnosti njihove družine, prijateljev in javnega prevoza. Ker je nujno treba nagovoriti tudi mlade v teh okoljih, smo pripravili pregled različnih praks, ki dosega mlade v oddaljenih lokacijah. Izpostavili smo prakse, ki se nam zdijo najprimernejše za našo občino. Poleg omenjenih je še pogostejša praksa vzpostavitve lokalnih izpostav, ki zajemajo bivše šole, skupnostne prostore, dvorane, kočje in delujejo v občasnih lokacijah aktivnosti mladinskega centra.

Slika 18: Oddaljenost in čas vožnje od centra Logatca do večjih naselij v občini

Slika 19: Primerjava procenta mladih, ki živijo v naselju Logatec in v ostalih naseljih

Društva z aktivnostmi (tudi za mlade) v omenjenih krajih:

- **Rovte/Medvedje Brdo/Trate/Vrh Svetih Treh Kraljev:** Športno društvo Kovk Rovte; Športno društvo Log – Zaplana, Športno kulturno društvo Vrh, PGD Vrh Sv. Treh Kraljev, PGD Medvedje Brdo, PGD Rovte, Kulturno umetniško društvo Medvedje Brdo, Kulturno športno društvo Trate.
- **Hotedršica:** Športno društvo Hotedršica, PGD Hotedršica, Kulturno turistično društvo Hotedršica.
- **Laze/Jakovica:** PGD Laze-Jakovica.
- **Grčarevec:** Turistično-kulturno-športno društvo Grčarevec.

Ker sta povezovanje in dostopnost med prioriteta mladinskih centrov, je pomembno, da naslovimo in omogočimo sodelovanje tudi mladim, ki so iz oddaljenejših delov. Prakse na tem področju so različne. Nekatere občine zagotovijo skupne prostore, ki jih upravlja lokalna skupnost. Lahko jih upravlja krajevna skupnost ali društvo, ki je v naselju že uveljavljeno. V takih primerih aktivisti iz mladinskega centra izvajajo aktivnosti na njihovi lokaciji s svojimi vsebinami. Lahko se pa v naselju pojavi nov oddelek mladinskega centra, ki ima svojo lokacijo in svoj stalen program.

Druga pogosto uporabljena možnost je mobilni mladinski center. To je v večini primerov večje vozilo, ki ima prostor za shrambo različnih pripomočkov za izvedbo aktivnosti in omogoča lahko prehajanje med različnimi lokacijami znotraj širšega okolja. V nadaljevanju predstavljamo nekatere prakse, ki bi lahko bile primerne za našo občino.

MOBILNI MLADINSKI CENTRI

- **i-VAN – Mobilni mladinski center Sevnica**

IVAN je bil projekt mobilnega mladinskega centra v Občini Sevnica. Kombi s paviljonom ali šotorom ter velikim naborom raznih pripomočkov, iger in igral za otroke, mladostnike in njihove starše. Njihov glavni namen je bil predstaviti mobilni mladinski center kot zdravo zvrst zabave, promovirati udejstvovanje mladih za mlade in povezovati mlade med seboj. Točne lokacije in termini so se sproti prilagajali potrebam dejanskega okolja, saj so upoštevali že obstoječe dogodke v okolju in se jim pridružili v smislu, da so popestrili dnevni program dogodkov ali pa izognili v smislu, da se pokrije več vikendov dogajanja na določenem območju. Izvedba in načrtovanje sta bila močno povezana z domačini oziroma organizacijami v okolici. Končna ideja je bila, da se v vsakem lokalnem okolju najde posameznik ali skupina mladih, ki bi bili pripravljeni redno izvajati mladinske aktivnosti. S projektom so uspeli vključiti nekaj mladih iz teh okolij, ki so kasneje tudi sodelovali pri pripravi in izvedbi različnih ostalih aktivnostih.

Za potrebe projekta so uporabili kombi, ki je že bil v njihovi lasti. Projekt je bil tako v osnovi finančno neobremenjujoč za organizacijo, saj so morali pokriti le nakup paviljona, dodatnih družabnih iger in pripomočkov za aktivnosti ter potne stroške. Dohodke za ta projekt so prejeli s strani občine in URSM. Poudarili so, da je imel projekt vidne pozitivne posledice in da so dosegli večino zastavljenih ciljev, kljub temu pa se še niso odločili obuditi projekta. Možnosti širitve in posodobitve so videli v rednejši izvedbi obiskov, atraktivnejši vsebini (napihljiva igrala, VR očala, ...), ki bi zadostila potrebam določenega okolja.

- **Kombi Srečko – Mobilni dnevni mladinski center Krško**

V okviru regijskega projekta Rast(išče) sreče, na kratko RIS, so partnerji MC Krško, DI Zaupanje, KTRC Radeče in MD Bistrica ob Sotli proti koncu leta 2018 preuredili njihovo terensko vozilo – kombi Srečko oziroma (O)srečevalnik, ki je bil preurejen v mladinski center na kolesih za potrebe uličnega dela z mladimi. Kombi nudi prostor za sedenje in druženje, prostore za shranjevanje raznih materialov, ki so potrebni za izvajanje uličnega dela. S svojo prepoznavno podobo kroži po raznih lokacijah v Posavju in prinaša aktivnosti, ki se načeloma izvajajo v centru, kar na ulico. Vse aktivnosti v projektu so za uporabnike brezplačne. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Slika 20: Kombi Srečko na terenu

- **Ljuba & Drago – Mobilni mladinski center Ljubljana**

Mobilni mladinski center Ljuba in Drago - prostor na kolesih, ki skozi umetnost in kulturo povezuje sosede in soseske v Ljubljani, je nastal iz odsluženega mestnega avtobusa št. 132. Prostor, kjer lahko samo si in ne rabiš ničesar kupiti. Namen projekta je bil predelava odsluženega avtobusa v mobilni mladinski center. Projekt je bil zasnovan in izveden kot proces »od ideje do uresničitve« kot pedagoški proces na stičišču mladinskega dela in ustvarjalnih panog. Mlade so na projektu vodili in usmerjali izkušeni strokovnjaki s področja kreativnih industrij (oblikovanje, arhitektura, komunikacija) in mladinskega dela. Mlade so mentorirali po načelih »učenje z udeležanjem (learning by doing)«. Izvirna ideja projekta sega v leto 2019, izvedba pa je bila končana v začetku leta 2020.

Slika 21: Ljuba & Drago na terenu

2.8. DOBRE PRAKSE

V tem poglavju predstavljamo primere dobrih praks v slovenskih mladinskih centrih.

Mladinski kulturni center Hiša mladih Ajdovščina

Zgodovina ajdovskega mladinskega centra sega nazaj v čase, ko je bil Center mladinskih dejavnosti ustanovljen v prostorih nekdanje vojašnice v Šturjah pod okriljem Centra za socialno delo Ajdovščina. Hitro se je pokazalo, da so obstoječi prostori potrebni prenove, medtem pa so se med društvi, ki so delovala na področju mladinskih dejavnosti, porajale zamisli o ureditvi novih prostorov, ki bi omogočili nadgradnjo dejavnosti. Občina je podprla to idejo mladih in tako je bila pred desetimi leti v športnem parku Pale zgrajena Hiša mladih, s financiranjem iz sredstev Evropske unije, Ministrstva za šolstvo in urada za mladino. Hiša mladih zdaj gosti mladinski center in hotel za mlade, ki delujeta pod okriljem Zavoda za šport Ajdovščina. Postala je središče mednarodnih mladinskih projektov, programov mobilnosti in razvoja mladinskega turizma v Vipavski dolini, pri čemer ima mladinski center pomembno vlogo kot priljubljeno središče in zbirališče mladih (Stepančič, 2021).

Občina Ajdovščina je tako s posluhom mladim pripomogla k razcvetu ne le mladinskega sektorja, temveč tudi turističnega, kulturnega in športnega sektorja v celotni Vipavski dolini. Hiša mladih

Ajdovščina v športnem parku Pale tako predstavlja zgodbo o uspehu kar se tiče širitve mladinskega centra v nove, uporabnejše prostore, ki združujejo več dejavnosti na enem mestu. Rast mladinskega centra je omogočila rast tudi več drugim sektorjem v ajdovski občini.

Center mladih Koper (CMK)

V Kopru, eni največjih slovenskih občin, mladi dolgo časa niso imeli klasičnega mladinskega centra, kjer bi se lahko udeleževali organiziranih vsebin, družili po šoli, ustvarjali programe in aktivno pristopili k oblikovanju lokalnega okolja. Leta 2014 je Občina Koper začela urejati prostore v centru Kopa v skupni velikosti 500 kvadratnih metrov, ki so jih l. 2015 predali mladim. Odzivi so bili mešani, saj je mlade motila »sterilnost«
prostorov in pomanjkanje identitete. Občina se je zato odločila, da preko natečaja prepusti urejanje prostora mladim po ključu »mladi za mlade«. Le-ta je prinesel pozitivne rezultate. Odzivi mladine so bili pozitivni in ugodno vplivali na večji obisk mladinskega centra. Poleg novih personaliziranih prostorov so nato l. 2019 mladi v Kopru pridobili še star bunker, ki zajema družabni prostor z VR tehnologijo, dve vadnici, izmed katerih se ena spremeni v »green room«
za snemanje različnih vsebin in predavalnico. Hodnik, ki povezuje prostore, služi kot mini galerija, v predprostoru pa najdemo čajno kuhinjo s sanitarijami. Vhodni prostor je postal časovni stroj z elementi, ki omogočajo izbiro obdobja potovanja. Vadnica se je preselila na Markovec k bunkerju in v njej je glasbeni studio, predavalnica pa je opremljena za snemanje glasbene skupine v živo. Mladi lahko posnamejo demo posnetke pod mentorstvom tehnika in sodelujejo z lokalnim producentom za končne izdelke. V družabnem prostoru so nabavili *Air hockey* in dodatne družabne igre. Poslikavo prostorov so izvajali v letu 2021 in mladim omogočali, da zmanjšujejo stiske skozi kreativno ustvarjanje. Poslikava centra predstavlja enega izmed večjih prostovoljskih projektov, ki so jih izvedli v njihovem centru (Vojska, 2023).

Ključno za doseg tako dobrega izkupička in izboljšanja statusa mladih v občini je bilo ravno to, da so oblasti poslušale potrebe mladih in jim prepustile urejanje prostora, kjer lahko izvajajo programe in vsebine za mlade. Tako se je tudi povečala prisotnost mladih v centru ter v lokalnem okolju, kjer sedaj aktivneje sodelujejo.

Mladinski center Idrija

Vodilo MC Idrija je, da nudijo prostor za spodbujanje idej, izvajanje in podpiranje dejavnosti, s katerimi stremijo k izboljšanju položaja mladih in omogočajo razvoj potencialov v lokalnem okolju. Mladim je torej treba dati prostor tako v fizičnem smislu kot tudi prostor pri odločanju ter prostor za razvijanje in uresničevanje idej (MC Idrija v Mlad.si, 2023).

Mladinski center Idrija se nahaja v stavbi nekdanjega Centra za izobraževanje in usposabljanje Nikolaja Pirnata s pripadajočim dijaškim domom, ki je v lasti Občine Idrija. V stavbi se nahajajo pisarne društev, med njimi taborniki in idrijski študentje, Hostel Idrija, večnamenska terasa, posebni program vzgoje in izobraževanja OŠ Idrija ter dnevni center za otroke in mladostnike pod okriljem CSD Idrija. Poleg tega se v stavbi nahajajo še pisarne, učilnice, sobe za spanje, kuhinje, info točka oz. recepcija, dnevna soba in večji večnamenski prostor. Pred stavbo se nahajata parkirišče in park z otroškimi igrali in mizami. Še eno vodilo MC je, da so skladni z duhom časa, torej uporabljajo predmete iz druge roke in omogočajo novo življenje predmetom, ki bi sicer predstavljali odpadke (Mlad.si, 2023).

MC Idrija je dober primer lokalne sinergije, ker predstavlja prostor, kjer sobiva več mladinskih društev. Povezava le-teh pod eno streho omogoča več sodelovanja in pestrejšo izbiro mladinskega dogajanja v občini z dobrimi 11 tisočimi prebivalci.

Mladinski center Velenje

Mladinski center Velenje se nahaja v bližnji okolici središča mesta in v neposredni bližini osnovnih šol, zaradi česar je dobro dostopen mladim, ki zahajajo v center po koncu pouka. Center neposredno sodeluje z osnovnimi šolami, kar tudi botruje k izboljšanemu uspehu učencev, ki preživljajo svoj čas v centru. Center Velenje za otroke pripravlja brezplačne programe in delavnice in s tem omogoča, da vsi šolarji kvalitetno preživijo svoj prosti čas, v varnem okolju, kjer dobijo podporo in pomoč, ki jo potrebujejo (Mlad.si, 2023).

Središče mladih in otrok je tako že desetletje priljubljeno zatočišče za velenjske otroke in mladostnike, zlasti za tiste, ki prihajajo iz ranljivih skupin in se soočajo s težjimi socialnimi razmerami. V tem času so prostor, kjer izvajajo aktivnosti, neprestano nadgrajevali, tako programsko kot tudi s svežo opremo, igrami in tehnologijami. Mladi se lahko družijo v prijetnem ambientu, kjer so stene okrašene s slikami, v dvorani pa imajo na voljo družabne in športne igre, športne blazine, udoben kavč, računalnik, veliko mizo za ustvarjanje ter kuhinjo, kjer potekajo kuharske delavnice. Prostor, ki je varen in zaupanja vreden, je zaradi svojega poslanstva edinstven, čeprav je osnovna ideja sproščenost in odprtost duha, obenem pa vzgaja mlade in jim postavlja zdrave meje, jih uči sobivanja, timskega dela, spoštovanja in solidarnosti, sprejemanja drugačnosti, manjšin ter spodbuja kreativnost. Poleg zabavnih in poučnih dejavnosti ter delavnic, ki potekajo tam, je na voljo tudi pomoč pri učenju in opravljanju domačih nalog (Mlad.si, 2023).

Mladinski center Velenje je dober primer tega, kako lahko mladinski center pomaga najranljivejšim mladim v svoji občini. S priseljevanjem in vedno večjim številom mladih ter pojavom novih tehnologij se odtujenost in socialna izključenost vedno bolj povečujeta. S centrom, kot je MC Velenje, se da uspešno zoperstaviti negativnim trendom in omogočiti mladim, da se uspešno razvijajo kot posamezniki v varnem okolju.

Mladinski center Kotlovnica Kamnik

Mladinski center Kotlovnica (MCK) je bil ustanovljen leta 2007 s programsko usmeritvijo, ki jo določajo mladi. Njihove glavne usmeritve vključujejo kulturo, digitalnost, trajnost, zabavo, neformalno izobraževanje in prostovoljstvo. Pobude in želje mladih se sprejemajo skozi celo leto in se vključujejo v proces kreiranja in izvajanja dejavnosti, kar jim omogoča, da postanejo čim bolj aktivni občani in državljani. To velja tudi za mednarodne prostovoljce, ki jih gostijo vsako leto. Redne aktivnosti mladinskega centra vključujejo kulturne dogodke, ki jih soorganizira in večino ma izvaja kamniška mladina (Mlad.si, 2023).

MCK ima tudi vrsto lastnih posebnih prostorov za dejavnosti, kot sta multimedijska soba z avdio in video snemalno opremo ter prostor za vaje mladih lokalnih glasbenikov. Poleg tega ima mladinski center tudi prireditveni prostor, ki lahko sprejme do 135 obiskovalcev, večnamenski prostor in galerijski hodnik (prav tam).

Občina Kamnik je kot občina, ki uspešno izvaja ukrepe s področja vertikalnih in horizontalnih mladinskih politik, prejela tudi certifikat Mladim prijazna občina 2022–2026. Certifikat pridobijo občine, ki uspešno izvajajo ukrepe, ki so usmerjeni v integracijo novih generacij mladih v posamezne dele življenja družbe, predvsem pa spodbujajo čim hitrejše osamosvajanje mladih. Certifikat je bil predan s strani Inštituta za mladinsko politiko in vodje Mladinskega centra Kotlovnica (Kamnik Info, 2023).

3. VMESNO POROČILO STRATEGIJE ZA MLADE 2020–2024 OBČINE LOGATEC

IZPOLNJEVANJE IN URESNIČEVANJE STRATEGIJE

Strategijo za mlade občine Logatec 2020-2024 je sprejel Občinski svet občine Logatec za obdobje štirih let. Predlog strategije za mlade občine Logatec 2020 – 2024 je pripravil Mladinski svet Logatec v sodelovanju z mladinskimi društvi občine Logatec ob podpori Občine Logatec.

Za uresničevanje strategije za mlade občine Logatec 2020 – 2024 je odgovorna Občina Logatec.

Občinska uprava Občine Logatec v okviru zaključnega računa Občine Logatec vsako leto poroča Občinskemu svetu Občine Logatec o realizaciji letnega programa uresničevanja strategije. Ob izteku veljavnosti dokumenta strategija za mlade občine Logatec 2020 – 2024 pa se pripravi zaključno poročilo z ovrednotenimi rezultati in izpolnjeno evalvacijsko tabelo, kar obenem služi kot podlaga za pripravo nove strategije.

EVALVACIJSKA TABELA NA DAN 31.12.2023:

	UKREP	NOSILEC	ČASOVNI OKVIR	VIŠINA PORABLJENIH SREDSTEV V EUR	IZVEDENO
CILJ 1: POVEČANJE DOSTOPNOSTI STANOVANJ ZA MLADE					
1.	1.1.: Javni razpis stanovanjskih posojil za mlade in mlade družine.	Občina Logatec	Do konca leta 2021	9.998,98	V letu 2022 9 prejemnikov. V letu 2023 2 prejemnika.
2.	1.2.: Povečanje možnosti mladim za najem neprofitnega stanovanja.	Občina Logatec	Konec leta 2020	/	Razpis se izvaja v primeru, da je stanovanje na razpolago (prazno). Občina Logatec je maja meseca 2023 objavila javni razpis za dodelitev stanovanja. V razpisu imajo mladi dodatne točke.
2-A	1.3.: Povečati transparentnost in oglaševanje neprofitnih stanovanj	Občina Logatec (v sodelovanju z drugimi)	Od objave prvega razpisa v letu 2020 naprej	/	Objava v Logaških novicah in na FB Občine Logatec ter spletni strani Občine.
3.	1.4.: Subvencioniranje nakupa, izgradnje ali prenove stanovanj, ter stanovanjskih hiš za mlade v lokalni skupnosti.	Občina Logatec	Konec leta 2022	15.000,00	V letu 2022 8 prejemnikov. V letu 2023 6 prejemnikov.
CILJ 2: SPODBUJANJE SAMOZAPOŠLOVANJA IN PODJETNIŠTVA MLADIH					
4.	2.1.: Delujoč in aktiven coworking prostor / podjetniški inkubator	Občina Logatec MS Logatec OOZ Logatec	Skupni projekti: do konca leta 2020 Ustanovljen prostor: od 2021 Določiti sredstva: 2020	Strošek ureditve: 8.000,00 Vzdrževanje: 300,00 stroškov/mesečno	Prostor je uren in vzdrževan. OOZ Logatec v okviru Tedna obrti in podjetništva organizira kar nekaj delavnic na to temo, MS obveščen, sicer je na spletu. Povabilo k izobraževanju, vendar ni bilo realizirano, saj je bilo premalo prijav Sredstva so v letnem proračunu Občine za ta namen določena – 5.000,00 EUR.
5.	2.2.: Dodatna pomoč za inovativna podjetja mladih	Občina Logatec v sodelovanju z OOZ Logatec	Ob ustanovitvi inkubatorja; 2021		Neprofitno nudenje prostorov za zagon podjetja – na voljo in se uporablja.

CILJ 3: SPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA MLADIH					
6.	3.1.: Spodbujanje aktivnosti za pridobivanje sredstev za zaposlovanje mladih	Občina Logatec	Do konca leta 2023		Občina je naklonjena zaposlovanju mladih preko javnih del in predloge financiranja potrdi. Na zavihku OOOZ Logatec so objavljena prosta delovna mesta.
7.	3.2.: Vzpostavitev spletnega okolja za prosta dela v občini Logatec	Občina Logatec MS Logatec	Do meseca junija 2020		Na zavihku OOOZ Logatec so objavljena prosta delovna mesta. Delovna mesta so objavljena na portalih, ki so namenjeni zaposlovanju (ZRSZ, Moje delo ipd.)
7-A	3.3.: Spodbujanje prakse in pripravništva za mlade.	Občina Logatec OOOZ Logatec	Objavljen seznam podjetij; do junija 2020 Zagotavljanje mest za opravljanje pripravništva in prakse v javni upravi in zavodih do septembra leta 2020	/	Občina skladno s svojimi pristojnostmi spodbuja prakso in pripravništvo za mlade v Občinski upravi in zavodih, katerih ustanoviteljica je Občina. Objave na OOOZ Logatec.
CILJ 4: IZBOLJŠANJE EKOLOŠKE MOBILNOSTI					
8.	4.1.: Spodbujanje uporabe ekoloških prevoznih sredstev	Občina Logatec	Do konca leta 2022	/	Lokalni logaški prevoz in e-kolesa. Predlog komisije je, da se pridobi ponudba za kolesa. Izposoja koles in postavitve kolesarnic. Celoletno spodbujanje uporabe ekoloških prevoznih sredstev (izvajanje projekta ETM).
CILJ 5: IZBOLJŠANJE POGOJEV MOBILNOSTI MLADIH					
9.	5.1.: Spodbujanje mednarodne mobilnosti	Občina Logatec	Do 2023		MS organizira in spodbuja mednarodne izmenjave. Občina sofinancira aktivnosti.
CILJ 6: SPODBUJANJE REKREATIVNEGA ŠPORTA IN ZDRAVEGA ŽIVLJENJSKEGA SLOGA MED MLADIMI					
10.	6.1.: Izvajanje preventivnih aktivnosti za mlade	Občina Logatec v sodelovanju z Zdravstvenim domom Logatec	Z začetkom leta 2020	/	Izvajala se je Šola za starše, v okviru Centra za krepitev zdravja (proračunska postavka Centru za krepitev zdravja – 5.000,00 EUR)
	6.2.: Spodbujanje športnega udejstvovanja članic MS Logatec	MS Logatec	Do začetka leta 2021		
11.	6.3.: Urejanje športnih objektov v občini Logatec	Občina Logatec	Izgradnja osnovne infrastrukture do konca leta 2022 Izpeljava projekta prenove do konca leta 2024 Vzdrževanje objektov: 2020 Izpeljava projekta prenove: 2022		Občina Logatec aktivno spremlja razpise za sofinanciranje športnega igrišča Kovk Rovte in se nanje prijavlja (Fundacija Šport, pristojna Ministrstva...), Ostali športni objekti se načrtujejo in vzdržujejo. Preko sofinanciranja je bila obnovljena telovadnica in zunanje športno igrišče OŠ 8 talcev Logatec. Pogodbena vrednost projekta: 212.340,00 EUR, od tega sofinanciranje s strani Ministrstva v višini 93.220,00 EUR.
CILJ 7: SPODBUJANJE IZOBRAŽEVANJA MLADIH					
12.	7.1.: Podeljevanje županovih pokroviteljstev za nadarjene dijake in študente	Občina Logatec	Konec leta 2020		Občina podeljuje sredstva za pokroviteljstvo župana. Sredstva predvidena v proračunu Občine v višini 20.000,00 EUR. Pravilnik je pregledan.

13.	7.2.: Omogočanje neformalnega izobraževanja za mlade v okviru MS Logatec	Mladinski svet Logatec	Od leta 2020 naprej		Deloma se izvaja (izobraževanja).
14.	7.3.: Podeljevanje nagrad za izjemne dosežke dijakov in študentov	Občina Logatec	Do konca leta 2020		Se izvaja, glede na vloge.
CILJ 8: IZBOLJŠANJE INFORMIRANOSTI MLADIH					
15.	8.1.: Vzpostavitev mladim prijaznega načina podajanja informacij	Občina Logatec MS Logatec	Do konca leta 2020		Občina izvaja projekt Super mestu in ima predvidena sredstva v proračunu (1.000,00 EUR). MS – spletna stran v pripravi.
CILJ 9: VEČJE ŠTEVILO PROSTOČASNIH DEJAVNOSTI ZA KATERE SE MLADINA ZANIMA					
16.	9.1.: Nudjenje pomoči pri birokratskih ovirah pri organizaciji prireditvev	Občina Logatec	Konec leta 2021		Obrazci so digitalizirani na portalu GOV.SI Opis postopka namenjen vsem občanom je dostopen na spletni strani Občine Logatec v rubriki Obrazci in vloge (Okolje & prostor), kjer so tudi vse povezave.
17.	9.2.: Povečanje finančne pomoči za prireditve festivalskega značaja.	Občina Logatec	Konec leta 2020		Realizirano skladno s predlogom v strategiji na 15.000,00 EUR.
CILJ 10: POVEČANJE FINANČNE PODPORE IN MATERIALNIH SREDSTEV ZA USPEŠNO DELOVANJE MLADINSKIH STRUKTUR V OBČINI LOGATEC					
18.	10.1.: Projektno financiranje mladinskih organizacij na podlagi razpisa namenjenega izključno mladinskim organizacijam v občini Logatec	Občina Logatec MS Logatec	Januar leta 2020		Realizirano. Pravilnik je bil posodobljen, sredstva v občinskem proračunu so bila povečana na 30.000,00 EUR.
19.	10.2.: Zagotavljanje ustrezne infrastrukture za delovanje mladinskih struktur v občini	Občina Logatec	Januar leta 2021		Prostori so zagotovljeni. Vendar skladno s predpisi niso brezplačni.
20.	10.3.: Povečanje aktivnega delovanja MS Logatec	MS Logatec	Začetek leta 2020 Spletna stran: konec 2020		MS - Se izvaja. Občina je povečala sredstva financiranja delovanja mladinskega sveta iz 4.000,00 EUR na 13.500,00 EUR.
CILJ 11: USTANOVITEV MLADINSKEGA CENTRA LOGATEC					
21.	11.1.: Ustanovitev mladinskega zavoda	Občina Logatec MS Logatec	Konec leta 2023		Ni realizirano. MS pripravlja predlog ustanovitve Mladinskega centra.
22.	11.2.: Zagotovitev ustrezne finančne podpore za mladinski center	Občina Logatec MS Logatec	Konec leta 2023		Ni realizirano. MS pripravlja predlog ustanovitve Mladinskega centra. Sredstva v proračunu zagotovljena v višini 30.000,00 EUR.
23.	11.3.: Zagotovitev ustrezne infrastrukturne podpore	Občina Logatec	Konec leta 2023		Ni realizirano. MS pripravi predlog ustanovitve Mladinskega centra.
24.	11.4.: Zagotovitev ustreznih vsebin	MS Logatec	Do konca leta 2023		Ni realizirano. MS pripravi predlog ustanovitve Mladinskega centra.

CILJ 12: POVEČANJE VKLJUČENOSTI MLADIH PRI ODLOČITVAH NA NIVOJU OBČINE					
25.	12.1.: Sprejetje ustreznega akta za področje mladine	Občina Logatec MS Logatec	Do konca leta 2020		Realizirano – Odlok o mladini.
26.	12.2.: Ustanovitev posvetovalnega telesa župana	Občina Logatec	Konec leta 2021		Realizirano- Komisija za mladinska vprašanja.
CILJ 13: POVEČANJE MEDSEBOJNEGA SODELOVANJA AKTERJEV NA PODROČJU MLADINE V OBČINI LOGATEC					
27.	113.1.: Izvedba sestankov, okroglih miz in debat akterjev na področju mladine	Občina Logatec	Z letom 2020 naprej		Deloma realizirano.

MNENJE MLADINSKEGA SVETA LOGATEC

Mladinski svet Logatec, ki sodeluje pri Komisiji za mladinska vprašanja je s svojimi predstavniki tudi sodeloval na seji, na kateri se je s pomočjo prikazane tabele ugotavljajo uspešnost doseganja ciljev Strategije za mlade Občine Logatec 2020-2024. Skupaj vidimo, da napredek je možen in je očiten na večih področjih. Vendar vseeno menimo, da je še mnogo prostora za izboljšave ter, da je moč na podlagi teh surovih povzetkov priti do hitro pozitivnega povzetka, ki se pa v praksi ne odraža povsod. V zaključnem letu izvajanja aktualne strategije, si želimo predvsem več poudarka na coworking prostorih, zagotavljanju mobilnosti mladih in dodatne krepitve mladinskih projektov.

4. VIZIJA VZPOSTAVITVE MLADINSKEGA CENTRA LOGATEC

4.1. FINANČNI NAČRT

Sprva je treba določiti finančne okvirje – kakšne so naše potrebe, možnosti za pridobivanje sredstev in srednjeročne ter dolgoročne želje. V tem delu predstavljamo predvidene finančne okvire vzpostavitve in delovanja Mladinskega centra Logatec. Osnovna finančna struktura se osredotoča na kratko- in srednjeročni načrt delovanja. Hkrati začnemo pripravo na vzpostavitev dolgoročnih ciljev, ki se bo vzpostavila v času izvedbe kratkoročnih ciljev.

Za delovanje Mladinskega centra Logatec so ključnega pomena:

1. **Primeren prostor** – dobra lokacija, primeren obseg in v začetku osnovna opremljenost.
2. **Kader** – zaposleni, projektni sodelavci in prostovoljci, ki bodo v centru skrbeli za administracijo, izvedbo programa, vzdrževanje prostorov, ...
3. **Program** - ki bo ponujal raznolike možnosti participacije vsem generacijam mladih.

Glavne odhodke smo razvrstili v te tri skupine. V nadaljevanju sledi ocena minimalnih finančnih vložkov za zagotavljanje vseh osnovnih prostorskih, kadrovskih in programskih potreb.

PRIMEREN PROSTOR ZA MLADINSKI CENTER LOGATEC

Prostor mora zadostiti potrebam po druženju, ustvarjanju, zasebnosti, dostopnosti, uporabnosti, ... Kljub temu da je v Logatcu zelo težko najti dobro lokacijo za mladinski center, smo eno lokacijo prepoznali kot zelo primerno, saj:

- je zelo dostopna (center mesta),
- ima notranje in zunanje prostore,
- je dostopna invalidom in gibalno oviranim osebam,
- je v neposredni bližini šole, vrtca, avtobusnih postaj, glasbene šole in zdravstvenega doma,
- je v neposredni bližini parkirišče.

V strategiji za mlade je za nakup prostorov za mladinski center predvidenih **400.000 €**. Objekt se prodaja za **295.000 €**, bi pa bilo treba še prilagoditi njegove prostore. Ocenjujemo, da bi z deloma lastnim prostovoljnim delom in pomočjo mojstrov stroški z materialom znašali do **50.000 €**. Tako bomo v letu 2024 za namen zagotovitve prostorov za mladinski center Logatec potrebovali manj, kot je predvideno v strategiji – **350.000 €**.

Ostali predvideni stroški za primerne prostore so še:

- obratovalni stroški stavbe (ogrevanje, hlajenje, elektrika, voda, komunalne storitve): cca. **5.000 €/leto**,
- tekoče vzdrževanje prostorov (beljenje, čistila, čistilka, urejanje okolice, ...): cca. 2.000 €/leto.

Skupaj obratovalni in vzdrževalni stroški: cca. **7.000 €/leto**

SKUPNI STROŠKI ZA DELO V KRATKOROČNEM NAČRTU (2 leti): 364.000 €

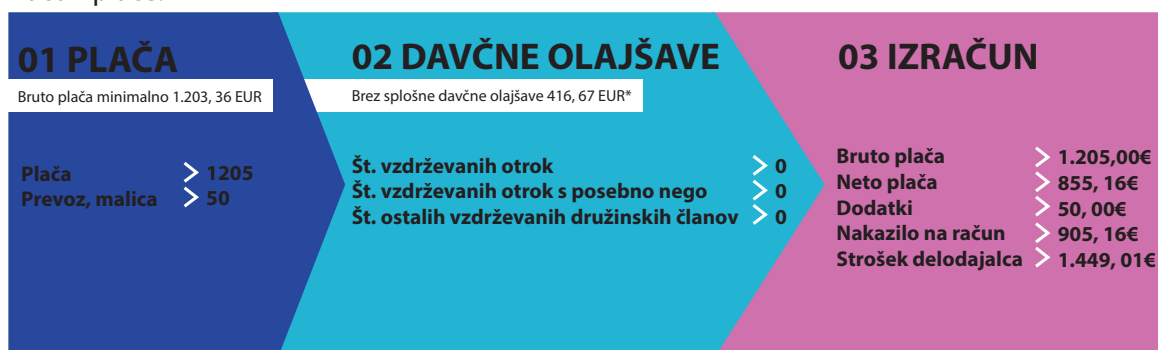
KADER V MLADINSKEM CENTRU LOGATEC

Mladinski center Logatec bo organiziran kot društvo. To društvo bodo ustanovile 3 članice. Vsaka od treh članic ima po dva člana v skupščini, ki je vrhovni organ društva. Skupščina voli dva predsednika društva, ki imata različna pooblastila. En predsednik je namenjen bazičnemu vodenju

društva in povezovanju članic, drugi predsednik pa je namenjen opravljanju operativnih zadev in je tudi oseba, ki je zaposlena kot vodja mladinskega centra. Društvo ima upravni odbor, ki je sestavljen iz obeh predsednikov in predstavnika skupščine.

V Mladinskem Centru Logatec bo tako kot vodja mladinskega centra zaposlena vsaj ena oseba. Nekateri bodo zaposleni na določenih projektih, drugi pa bodo delo opravljali prostovoljno. Glavni strošek za plače bo seveda predstavljala plača zaposlene osebe. Plača bo minimalna z možnostjo aneksov zaradi dobljenih sredstev na prijavljenih projektih, uspešnosti, ...

Izračun plače:

Bruto plača	1.205,00€
Neto plača	855,16€
Nakazilo na račun	905,16€
Celotni strošek delodajalca	1.449,01€

PRISPEVKI OD BRUTO PLAČE DELAVCEV

Zdravstveno zavarovanje	76,64€
Pokojninsko zavarovanje	186,78€
Zaposlovanje	1,69€
Starševsko varstvo	1,21€
Skupaj prispevki	266,32€

OLAJŠAVE

Splošna olajšava	416,67€
Olajšava za vzdržev. družin. člane	0,00€

DOHODNINA

Izhodišče	1.205,00€
Olajšave	416,67€
Prispevki delavca	266,32€
Dohodninska osnova	522,01€
Akontacije dohodnine	83,52€
Neto plača	855,16€

PRISPEVKI DELODAJALCA

Zdravstveno zavarovanje	79,05€
Pokojninsko zavarovanje	106,64€
Zaposlovanje	0,72€
Starševsko varstvo	1,21€
Poškodbe pri delu	6,39€
Skupaj prispevki	194,01€
CELOTNI STROŠEK DELODAJALCA	1.449,01€
DAJATVE (DRŽAVA)	543,85€

Slika 22: Izračun plače za enega mladinskega delavca

Minimalna mesečna bruto plača znaša **1.203,36 €**. Strošek delodajalca je pri takem znesku **1.401,27 €**. Če dodamo še **50 €** dnevnega stroška za malice in prevoz, je nekje okviren mesečni strošek delodajalca cca. **1.450 €**. Prišteti moramo še obvezni regres v višini bruto minimalne plače. Po vseh teh izračunih bi letni strošek zaposlenega za minimalno plačo znašal cca. **18.650 €**.

K temu strošku dodamo še nekaj za honorarje projektnih delovalcev začetnih projektov MCL (40 dogodkov/projektov po dve osebi po 10 ur = 800 ur * 10 € = **8.000 € neto**) in honorarje za opravljanje preostalih vodilnih funkcij v društvu (predsednik, komisije, odbori, tajnica – **2.000 € neto**).

SKUPNI STROŠKI ZA KADER ZA PRVO LETO: 28.650 €

PROGRAM MLADINSKEGA CENTRA LOGATEC

Program bo odvisen od potreb in zanimanj. Vsaj v začetnem delu se ta lahko deloma prilagodi. Ko bo več projektov uspešnih na razpisih, se bo tudi program prilagodil izvedbi prioriteten tistih projektov, vsekakor pa bo treba izvajati še ostale sprotne projekte.

Predvidene finance se nanašajo predvsem na nakup opreme, najem izvajalcev in storitev za izvedbo vseh aktivnosti, ne pa samega dela. Predviden kratkoročni program mladinskega centra:

KULTURA

Dnevi poezije/knjige; filmski večeri; performansi; kulturni večeri (glasba, gledališče, film)

Število dogodkov v letu: 10. Povprečen finančni vložek v dogodek: 1.000 €.

SKUPAJ: 10.000 €

ŠPORT

Turnirji (nogomet, košarka, odbojka, pikado, ročni nogomet, tek, ...); predstavitev novih športov; dan zdravega življenja; predstavitve lokalnih športnih društev

Število dogodkov v letu: 5. Povprečen finančni vložek v dogodek: 200 €.

SKUPAJ: 1.000 €

ZABAVA

Koncerti; standup predstave; kviz večeri; gledališke igre; večeri družabnih iger

Število dogodkov v letu: 10. Povprečen finančni vložek v dogodek: 1.000 €.

SKUPAJ: 10.000 €

IZOBRAŽEVANJA

Delavnice; izobraževanja; gostovanje prepoznanih osebnosti; izobraževalni vikend

Število dogodkov v letu: 10. Povprečen finančni vložek v dogodek: 500 €.

SKUPAJ: 5.000 €

POVEZOVANJE DRUŠTEV

DTRSL; KLŠ; ŠDKR; MCSVN; ZSKSSZPL; POLMO; PDL; DLL

Število dogodkov v letu: 10. Povprečen finančni vložek v dogodek: 50 €.

SKUPAJ: 500 €

HUMANITARNOST/SOCIALA

Zbiralne akcije; Božiček za en dan; Živa knjižnica; oglaševanje subvencij, štipendij ipd

Število dogodkov v letu: 1. Povprečen finančni vložek v dogodek: 100 €.

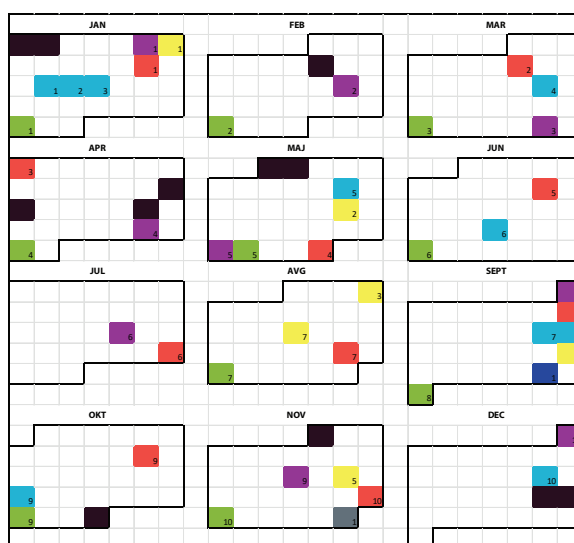
SKUPAJ: 100 €

MLS NA TERENU

Obisk ene izmed krajevnih skupnosti: Hotederšica, Rovte, Laze, Grčarevec, Gornji Logatec, Vrh Sv. Treh kraljev, Zaplana, Tujina

Število dogodkov v letu: 1. Povprečen finančni vložek v dogodek: 200 €.

SKUPAJ: 200 €

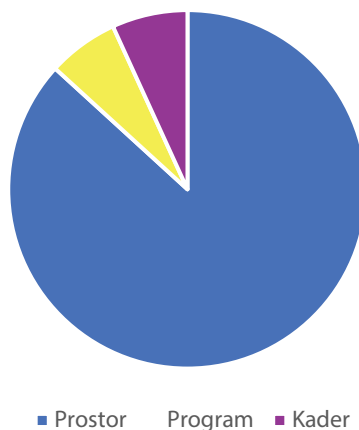

PODROČJA DELA	Št. Dogodkov	Ocena stroškov, povprečnega dogodka	Skupni strošek za področje
Kultura			
Dnevi poezije/knjige; Filmski večeri; Performansi; Kulturni večeri (Glasba, gledališče, film)	10	1.000,00 €	10.000,00 €
Šport			
Turnirji (Nogomet, košarka, odbojka, pikado, ročni nogomet, tek,...) Predstavitve novih športov, Rekreatijski dnevi	5	200,00 €	1.000,00 €
Zabava			
Koncerti, stand up, zabavne igre	10	1.000,00 €	10.000,00 €
Izobraževanje			
Delavnice, izobraževanja, predavanja različnih tem; Izobraževalni vikend	10	500,00 €	5.000,00 €
Povezovanje društev			
DTRSL; KLŠ; ŠDKR; MCSVN; ZSKSSZPL; POLIMO; PDL; DLL; pol podm;	10	50,00 €	500,00 €
Humanitarnost			
Zbiralne akcije, Božiček za en dan; Živa knjižnica; subvencije, razpisi za mlade	1	100,00 €	100,00 €
MSL na terenu			
Hotederšica, Rovte, Laze, Grčarevec, Gornji Logatec, Vrh Sv. Treh kraljev, Zaplana, Tujina	1	200,00 €	200,00 €
Prazniki			
SKUPAJ	47		26.800,00 €

Slika 23: Idejna zasnova programa v prvem letu obratovanja Mladinskega centra Logatec

SKUPAJ STROŠKI ZA PROGRAM ZA PRVO LETO: 26.800 €

SKUPAJ: 419.450 €

Slika 24: Predvidena odstotkovna razdelitev stroškov za prvo leto delovanja Mladinskega centra Logatec

Stroške za izvedbo programa in deloma tudi za financiranje kadrov bi lahko pokrili iz nacionalnih in evropskih razpisov, ki omogočajo izvedbo mnogokaterih aktivnosti in dogodkov. To je pa pogojeno z zagotovljenim izkušenim in plačanim kadrom, ki bi vse projekte uspešno prijavil in s tem zagotovil financiranje. V vsakem primeru je ključnega pomena pomoč občine, ki bi zagotovila začetni kapital za financiranje kadra, ki bo pripravil strokovno podlago za samostojnejše financiranje v prihodnje. Glede prostorskih zahtev je v začetnem delu ključnega pomena občina, saj ima na razpolago več financ, možnost predkupne pravice in vključevanja večjega dela akterjev, s tem pa priložnost za kvalitetnejši zagon novega mladinskega centra v skupnosti. Dolgoročno bi v sodelovanju z občino skrbeli za finančno bolj obremenilne stroške vzdrževanja stavbe (večje nove investicije, sanacije in nujna večja vzdrževalna dela), medtem ko bi za manjše investicije, sprotne ureditve in vsesplošno skrb za prostore skrbeli zaposleni in mladi prostovoljci znotraj organizacije. Možnosti za financiranje ureditve in »izdelave« novega prostora so tudi v vključitvi ali izvedbi projektov s pomočjo mednarodne mreže prostovoljcev ESC. Program omogoča izmenjavo izkušenih mladih prostovoljcev, ki bi prišli iz tujine in pomagali pri ureditvi prostora (dober primer tega je prenova stare rudarske hiše v Idriji). Program in kadre bi v dolgoročnem pogledu večino financirali sami, občina bi pa pomagala s sofinanciranjem programov in dogodkov, ki bi postali del širše skupnosti, bi se uveljavili in bi postali del javnega interesa. Načrtujemo, da s časom, večino aktivnosti in kadra, ob predpogoju uspešnega prijavljanja na razpise, financiramo sami.

4.2. PROSTORSKA IDEJA

Iz opisov MC po Sloveniji opazimo, da je treba prostore urediti tako, da se bodo mladi tam počutili domače, zaželeno, prijetno in posledično tudi varno, zato se bodo tudi raje družili v teh prostorih. V nadaljevanju predstavljamo glavne smernice glede prostora.

ODPRTOST - Podpiramo zasnovo mladim odprtega prostora. Odprt po principu vključevanja vseh, ne glede na spol, spolno usmerjenost, nacionalnost, vero ali katerokoli drugo osebno identifikacijo ali prepričanje. Odprt pa tudi po principu opremljanja prostorov na način, kjer lahko mladi pustijo svoj pečat/odtis, npr. na stenskih poslikavah in raznih DIY projektih. Prostor, kjer imajo mladi možnost izražanja in sooblikovanja, ki jih ne omejuje in ki jim daje priložnost samoodločanja.

PRILAGODLJIVOST – Pomemben vidik mladinskega dela je prilagodljivost na različne situacije, dogodke in potrebe. To nam bo pomembno vodilo pri zasnovi prostora, saj se zavedamo, da se skozi čas pojavljajo različne potrebe, zato bomo pozorni na to, da se ne bomo striktno omejili s prostori na posamezne aktivnosti. Na primer: v večji notranji prostor za druženje ne bomo postavili biljardne mize (kljub temu da je zabavna in mladim atraktivna igra, je prostorsko nepraktična, saj omogoča sodelovanje le 2–4 igralcev in vzame prostor za 20 oseb), ne bomo pretirano montirali fiksnih polic v višini do 2 m, saj s tem, v primeru koncertov, prostor zmanjšamo do 1 metra),

čim manj fiksnega pohištva, ... Izjema takim omejitvam bodo seveda določeni prostori, kot so kuhinja, stranišče in pisarna.

DOSTOPNOST – Prostor mora biti dostopen vsem mladim v občini. Dostopnost v osnovi krepi mo z urami odprtja, ki so prilagojena mladim. Kot drugo želimo dostopnost v smislu fizične dostopnosti – prostor omogoča udejstvovanje mladim, ki so gibalno ali kako drugače ovirani (slepi, gluhonemi, ...). Dostopnost pa je predvsem pomembna z vidika različnih oblik mobilnosti (hoja, kolesarjenje, javni prevoz), ki jih lahko mladi izkoristijo za obisk centra.

Slika 25: Dostopnost Mladinskega centra v primeru, da se ta nahaja v centru Logatca

Če se mladinski center nahaja v centralnem delu Dolenjega Logatca, ima:

- vsaj 95 % mladih iz občine do njega 15 minut vožnje z avtom,
- vsaj 50 % mladih iz občine do njega 10 minut vožnje s kolesom,
- vsaj 20 % mladih iz občine do njega 15 minutah hoje + vsi, ki izstopijo na avtobusni postaji Dolenji Logatec ali na železniški postaji Logatec,
- vsaj 10 % mladih iz občine do njega 10 minut hoje + vsi, ki izstopijo na avtobusni postaji Dolenji Logatec ali na železniški postaji Logatec,
- vsaj 5 % mladih iz občine do njega 5 minut hoje + vsi, ki izstopijo iz avtobusa na avtobusni postaji Dolenji Logatec.

Pomembno je, da lokacija mladim omogoča hiter dostop. Ker je vidik trajnosti pomembna vrednota mladih, je spodbujanje trajnostnih oblik mobilnosti zelo pomemben pri načrtovanju lokacije centra. V skladu s temi vrednotami je v našem primeru center mesta primerna lokacija, saj ima 20 % mladih od doma do centra 15 minut hoje. Če vključimo možnost uporabe kolesa, se delež potencialnih mladih obiskovalcev centra poveča na 60 %. Če upoštevamo še tretjo možnost trajnostne mobilnosti – javni prevoz, se možnosti za obisk centra povečajo na 95 % mladih, ki imajo do centra dvajset minut vožnje z lokalnim avtobusom, linijskim avtobusom ali z vlakom (Postaja Planina – Laze). Velik delež mladih, ki so vključeni v javni sistem izobraževanja, koristi možnost subvencionirane karte integriranega javnega potniškega prometa, kar jim omogoča vsesplošno uporabo vseh linij IJPP znotraj določenih omejitev. Pri ocenjevanju dostopnosti centra za mlade iz občine upoštevamo, da lahko mladi koristijo vse linije, ki povezujejo njihov kraj in postajo za (Dolenji) Logatec. Pri javnem prevozu je možna tudi dodatna oziroma prilagojena okrepitev že obstoječega sistema lokalnega javnega prevoza, ki se prilagodi uram odprtja in obstoječim javnim prevozom ter s tem mladim poveča možnost avtonomne mobilnosti.

Če upoštevamo še možnost dostopa z osebnim avtomobilom in da ima velik delež mladih vozniki izpit ter osebni avtomobil, mladim lokacija v centru Logatca omogoča dober dostop.

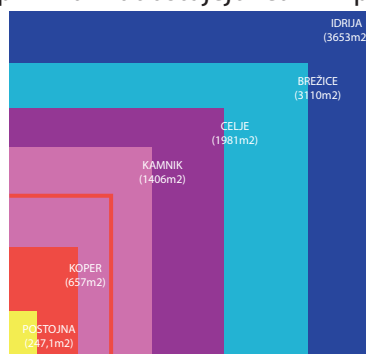
OBSEG IN OBLIKA PROSTORA

MC po Sloveniji delujejo na različno velikih površinah in z različno opremljenimi sobami, a v osnovi ima vsak MC družabni osrednji prostor, po navadi opremljen z udobnimi sedišči (kavč, »bean

bagi«), družabnimi igrami in knjigami, kjer se mladi lahko sprostijo in družijo. V veliko primerih imajo tam postavljeno tudi pingpong mizo ali namizni nogomet, saj te družabne igre mlade še hitreje privabijo k uporabi prostorov. Poleg tega ima veliko mladinskih lokacij tudi kuhinjo, kjer si lahko obiskovalci skuhamo čaj ali pripravijo obrok. Potrebne so tudi opremljene učilnice z računalniki in brezplačnim internetom, ki mladim predstavljajo kotiček za samostojno učenje ali celo pomoč pri učenju, uporabi pa se jih lahko tudi za različne delavnice. Če je površine dovolj, je idealno, da ima MC več sob, s čimer je omogočen istočasen potek različnih aktivnosti, ki niso druga drugi moteče. Ena izmed največjih prednosti, ki jih lahko ima mladinski center v svojem lokalnem okolju, je prostor, ki se ga lahko uporabi za izpeljavo lastnih večjih dogodkov, kot so kulturni večeri, izobraževalni dogodki, filmska, glasbena in gledališka aktivnost in še mnogo več. Seveda ne smemo pozabiti na sanitarije ter garderobe. Razgibanost in polnost prostorov sta torej ključ za boljši doseg in vpliv mladinskega programa.

Vedno bolj se tudi podpira izvajanje delavnic na prostem, da lahko mladi svoj čas preživljajo na svežem zraku, zato so zelene površine okoli lokacije MC velika prednost. Tam se lahko športno rekreirajo ali pa samo sprostijo. Velik delež mladih svoj prosti čas posveti umetnosti, pa naj bo to samo udejstvovanje ali pa celo izvajanje ene vrste umetnosti (glasba, poezija, ples, gledališče, ...), zato je treba s prostori omogočiti tudi možnost umetniškega izražanja. Veliko MC ima tako imenovane vadbice, kjer lahko glasbene skupine vadijo in urijo svoje talente.

Mladinski centri po Sloveniji so različno veliki. Nekateri imajo zgolj par manjših prostorov (MC Železniki – cca 150 m²) ali pa samo pisarno, medtem ko so drugi veliko večji kompleksi pod okriljem večjega zavoda (MC Prlekije – 1,5 ha; MC Idrija – 36 arov). Velikost prostora je v večini primerov odvisna od potreb v lokalnem okolju in ostalih površin, ki so namenjene mladim. Če je področje športa za mlade v občini dobro urejeno in dostopno, potem je potreba po vključitvi tovrstnih površin v sklop mladinskega centra manjša. Mladinski centri z veliko površino so po navadi združeni pod večjim zavodom, ki pokriva različna področja in/ali ker so postavljeni v središče mesta oziroma v okolje, kjer infrastruktura za aktivnosti že obstaja in je povezovanje različnih področij nujno. Velikost površine mladinskih centrov je tako pogojena s širšo sliko v občini – katere aktivnosti in prostori so mladim dostopni in ali zadostujejo realnim potrebam.

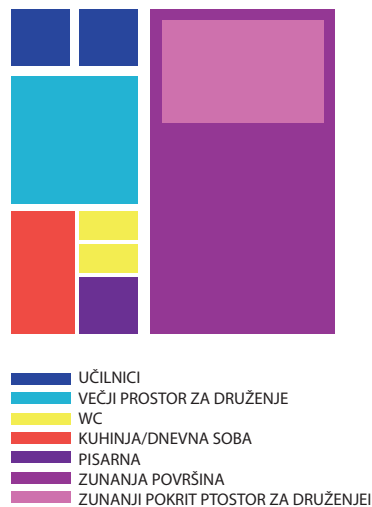

Slika 26: Prikaz velikosti različnih Mladinskih centrov po Sloveniji

Zgornja slika prikazuje različne mladinske centre in razmerja med njimi glede na površino. S črtkano rdečo črto je označena meja, ki označuje minimalno velikost prostorov (1000 m²) mladinskega centra. To mejo so izpostavili naši sogovorniki iz ostalih mladinskih centrov po Sloveniji.

Da v mladinskem centru mladi dobijo dejanski občutek skupnostnega centra za mlade, je nujno potrebno zadostiti minimalnim zahtevam, in sicer zagotoviti več različnih prostorov: skupni prostor za aktivnosti z več udeleženci (100+), pisarno za vodstvo in dokumentacijo, manjši večfunkcijski prostor za 20 ljudi (delavnice, predavanja, učenje, ...), skladišče (ki omogoča shranjevanje večje količine opreme), toaleta in kuhinjo. Minimalne zahteve na eni strani zagotavljajo upravljalcem hkratno izvajanje različnih aktivnosti, povečujejo dostopnost mladim (hkrati ponujajo možnost sodelovanja v aktivnostih in možnost za miren odmik v varnem okolju) in dajejo občutek domačnosti (kuhinja, kjer si lahko pripraviš obrok). To je zgolj minimalni notranji del, ki ga funkcionalni mladinski centri obsegajo. Kvaliteta vsebin in posledično tudi obiskanost centra je odvisna od priložnosti, ki jih center ponuja. Če se poveča prostor za skupne aktivnosti na velikost, ki sprejme 100, 200, 300 ali celo več ljudi, se odpirajo možnosti za privabljanje bolj poznanih gostov (glasba, gledališče, predavanja, ...) in izboljšanje verjetnosti za večje udejstvovanje mladih. Namesto

preproste manjše kuhinje, ki zajema hladilnik, lijak, omarice in dve kuhalni plošči, lahko mladim ponudimo večjo kuhinjo, v kateri bi lahko izvajali kuharske delavnice, preizkušali različne recepte in mladim ponujali možnost priprave vsakodnevnih obrokov. Več prostorov za učilnice ponuja možnost dela v manjših skupinah, hkratne izvedbe različnih delavnic, tematsko obarvane in bolj namembne aktivnosti.

Slika 27: Idejna zasnova razporeditve prostorov v Mladinskem centru Logatec

Mladi imajo trenutno v občini različne možnosti udejstvovanja, vendar je vse razpršeno na različna področja in ciljne skupine. Kljub temu da imamo v občini vsaj pet močnih mladinskih organizacij, so možnosti mladih za udejstvovanje v teh organizacijah omejene. Vsako društvo ima svojo specifično ciljno publiko in različne omejitve za članstvo, zato tudi ne vključujejo vseh mladih v občini. Če primerjamo število mladih članov, ki so trenutno vključeni v mladinske organizacije v občini, in število vseh mladih v občini, vidimo, da je delež mladih vključenih v te organizacije manjši od enega odstotka. Kljub temu da so mladinskim društvom zagotovljene ugodne prostorske kapacitete, je treba izpostaviti dejstvo, da to ne pokriva 1 % logaške mladine, ki še vedno išče možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Ker je želja obdržati mlade v logaški občini, je treba zagotoviti prostor, ki je namenjen mladinskim aktivnostim in ki ima zagotovljeno finančno podporo.

Če vzamemo v obzir vse zgoraj naštetih predispozicije za uspešen in funkcionalen mladinski center, je nujno potrebno, da mladinski center v Logatcu obsega ne zgolj manjše prostore (100 m²), ampak vključuje še zunanji prostor za aktivnosti na prostem. Zunanji prostor v velikosti 100 m² ponuja veliko dodatnih možnosti za aktivnosti (predavanja, manjši koncerti, delavnice, sejme, športne aktivnosti, ...). Dodatni objekti in prostor potenciala samo povečajo in omogočijo mladim bolj prijazno in odprto možnost vključevanja.

4.3. UREDITEV (ORGANIZACIJA DELA) IN POSTOPEK

Strukturna ureditev je odvisna predvsem od skupnega dogovora med občino Logatec ter mladimi posamezniki in mladinskimi organizacijami, ki jih zastopa Mladinski svet Logatec.

Ena izmed možnosti je razširiti Mladinski svet Logatec in ga preoblikovati v zvezo društev, ki bi bila še bolj reprezentativen organ, ki bi prevzel skrb na centrom – prostorsko in vsebinsko. Pri tej obliki je nekaj prednosti, predvsem v smislu možnosti pri različnih razpisih, kjer je pogosto pogoj za prijavo, da si društvo (iz česar je status mladinskega sveta izvzet). Tudi vpliv organizacij in posledično mladih je tu zagotovljen na višji ravni in je bolj vključujoč.

Druga možnost je, da Občina Logatec ustanovi Javni zavod za mlade Občine Logatec, ki prevzame celotno skrb nad prostorom, kadrom in programom. Prednosti tovrstne vzpostavitve so, da javni zavodi prejemajo financiranje direktno iz občinskega proračuna, medtem ko zasebni zavodi in

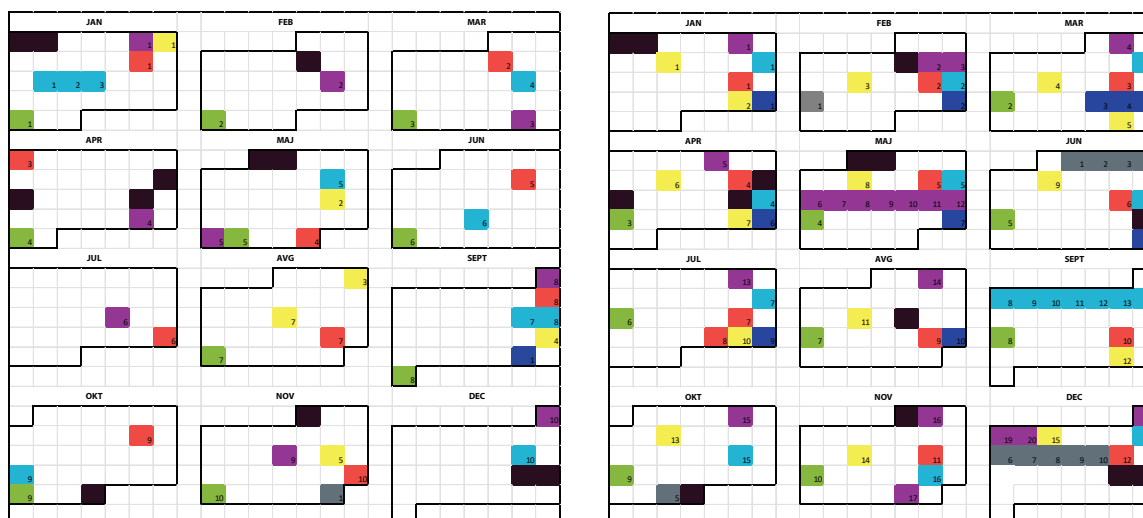
društva direktnega financiranja nimajo, sredstva iz občinskega proračuna pridobivajo preko prijav na javne razpise za nevladne organizacije.

Možnosti so različne, so pa odvisne predvsem od dialoga med občino in mladimi.

4.4. PROGRAMSKA VIZIJA

Srednjeročna vizija programa mladinskega centra v Logatcu je osnovana z vsaj eno začetno redno zaposlitvijo. Glede na posamezne aktivnosti, projekte in razpoložljive finance se v finančnem smislu ostalo delo razporedi med študentsko delo, avtorske pogodbe, podjemne pogodbe in prostovoljsko delo.

V začetni fazi zagona programa predvidevamo zmanjševanje stroškov dela, storitev in opreme s pomočjo sponzorjev, občine in aktivistov organizacij članic Mladinskega svet Logatec (in tudi drugih organizacij). V tej fazi se prične tudi aktivno prijavljanje na razpise, ki zadevajo naše delo in bi v prihodnje omogočale redno izvajanje aktivnosti za mlade in dodatno financiranje mladinskih delavcev. Skozi vsa obdobja, še posebno pa v začetnem, bi bil poudarek na povezovanju in sodelovanju z lokalnimi društvi, ki bi pomagali polniti program in spodbujati mladinsko udejstvovanje ne samo na svojem področju, ampak tudi na občinskem. Mladinska društva in društva, ki delajo z mladimi v občini bi v začetni fazi imela glavno vlogo. Redno bi vključevali njihove aktivnosti v naš program, saj bi s tem bi preko njihovih baz spodbudili mlade, da obiskujejo mladinski center tudi v prostem času. Dolgoročno gledano bi bil mladinski center prostor, kjer bi lokalna društva želela sodelovati, saj bi prostor omogočal mladim spoznavanje različnih možnosti udejstvovanja. Z uspešnim prijavljanjem na razpise bi tovrstne aktivnosti lahko še dodatno finančno podkrepili in spodbujali večjo participacijo.

PODROČJA DELA	Št. Dogodkov	Ocena stroškov, povprečnega dogodka	Skupni strošek za področje
Kultura			
Dnevi poezije/knjige; Filmski večeri; Performansi; Kulturni večeri (Glasba, gledališče, film)	10	1.000,00 €	10.000,00 €
Šport			
Turnirji (Nogomet, košarka, odbojka, pikado, ročni nogomet, tek,...) Predstavitev novih sportov, Rekreatijski dnevi	5	200,00 €	1.000,00 €
Zabava			
Koncerti, stand up, zabavne igre	10	1.000,00 €	10.000,00 €
Izobraževanje			
Delavnice, izobraževanja, predavanja različnih tem; Izobraževalni vikend	10	500,00 €	5.000,00 €
Povezovanje društev			
DTRSL; KLŠ; ŠDKR; MCSVN; ZSKSSZPL; POLMO; PDL; DLL; pol podm;	10	50,00 €	500,00 €
Humanitarnost			
Zbiralne akcije, Božiček za en dan; Živa knjižnica; subvencije, razpisi za mlade	1	100,00 €	100,00 €
MSL na terenu			
Hotedersica, Rovte, Laze, Grčarevec, Gornji Logatec, Vrh Sv. Treh kraljev, Zaplana, Tujina	1	200,00 €	200,00 €
Prazniki			
SKUPAJ	47		26.800,00 €

PODROČJA DELA	Št. Dogodkov	Ocena stroškov, povprečnega dogodka	Skupni strošek za področje
Kultura			
Dnevi poezije/knjige; Filmski večeri; Performansi; Kulturni večeri (Glasba, gledališče, film)	20	1.000,00 €	20.000,00 €
Šport			
Turnirji (Nogomet, košarka, odbojka, pikado, ročni nogomet, tek,...) Predstavitev novih sportov, Rekreatijski dnevi	15	200,00 €	3.000,00 €
Zabava			
Koncerti, stand up, zabavne igre	12	2.000,00 €	24.000,00 €
Izobraževanje			
Delavnice, izobraževanja, predavanja različnih tem; Izobraževalni vikend	17	1.000,00 €	17.000,00 €
Predstavitev društva			
DTRSL; KLŠ; ŠDKR; MCSVN; ZSKSSZPL; POLMO; PDL; DLL; pol podm;	10	100,00 €	1.000,00 €
Humanitarnost/Sociala			
Zbiralne akcije, Božiček za en dan; Živa knjižnica; subvencije, razpisi za mlade	10	100,00 €	1.000,00 €
MSL na terenu			
Hotedersica, Rovte, Laze, Grčarevec, Gornji Logatec, Vrh Sv. Treh kraljev, Zaplana, Tujina	10	400,00 €	4.000,00 €
Prazniki			
SKUPAJ	94		70.000,00 €

Slika 28: Primerjava idejne zasnove programa v prvem in petem letu obratovanja Mladinskega centra Logatec

V drugi fazi se vzpostavi mladinski center kot fizični prostor. Aktivnosti in dostopnost prostora se vse bolj ustalijo. S pomočjo lokalnih prostovoljcev, sponzorjev in s pomočjo ESC programa bomo prostor dodatno uredili in prilagodili mladim. Manjša se delež prostovoljnega dela, več je plačanega dela. Poveča se tudi številčnost dogodkov. Spodaj je primerjava frekvence programa in stroškov za njegovo izvedbo med prvim letom in srednjeročno vizijo.

V mladinskem centru bi v začetnih fazah želeli spodbuditi aktivnosti v prostorih v sodelovanju z BrLog-om, ki izvaja aktivnosti za mlade do 15. leta starosti. S tem bi mladim iz osnovne šole omogočili prvi stik z mladinskim centrom in mladinskim delom, katerega bi bili deležni po zaključku osnovne šole. Pri tem sodelovanju moramo biti zelo pozorni in jasno ločiti med enim programom in drugim, saj se lahko pojavi zmeda pri imenovanjih in vsebinah, ki jih ponujajo eni drugi. Ker je ciljna publika mladinskega centra zelo različna od ciljne publike BrLog-a, je treba imeti jasno določene termine in vsebine, saj je lahko eni ciljni publikli neprijetno sodelovati v centru zaradi druge publike. V začetnem načrtu smo predvideli delitev urnika na sledeči način:

Slika 29: Predlog časovne razporeditve aktivnosti v sodelovanju z Brlogom

5. ZAKLJUČNI NAGOVOR

Na podlagi vseh informacij, ki smo jih izpostavili v tem dokumentu, smo pri Mladinskem svetu Logatec mnenja, da je potreba po Mladinskem centru v Logatcu velika ter da smo v primerjavi z drugimi primerljivimi mesti po Sloveniji slabše organizirani glede mladinskega dela, programa in vsesplošne vsebine. Potreba mladih po kvalitetnejšemu preživljanju prostega časa se vsak dan večja, kakor se večja tudi število mladih, ki živijo v občini Logatec.

Predstavili smo vam našo vizijo za tovrstni center v našem mestu. Vizija je ustvarjena na podlagi podrobne raziskave in smiselno vključena v naše lokalno okolje. Ker točna končna oblika mladinskega centra še ni določena, smo še vedno odprti za različne konstruktivne predloge, komentarje in sodelovanja in za vsesplošno izmenjavo mnenj z mladimi, splošno javnostjo, predstavniki (mladinskih in drugih) organizacij, različnimi strokovnjaki iz področja, predstavniki javnih služb, podjetniki in Občino. Prepričani smo, da so odprt dialog, sodelovanje in izmenjava mnenj ključnega pomena za vzpostavitev kvalitetnega mladinskega centra, ki bo v kraju primer pozitivne zgodbe in bo pripeljal veliko novih, kakovostnih ter mladim nujno potrebnih vsebin.

Ključni naslednji koraki so po našem mnenju:

- nakup nepremičnine,
- vzpostavitev končnega konsenza z vsemi deležniki glede strukture, financiranja in delovanja,
- potrditev Občinskega sveta Občine Logatec in vključitev v Občinski proračun 2024–2025,
- vzpostavitev novega pravno-formalnega telesa, ki bo odgovoren za mladinski center,
- prve zaposlitve, začetek dela, prijavljanje na razpise.

Če bodo sogovorniki in financerji prepoznali potencial tega načrta za tako rekoč največji mladinski projekt v zgodovini občine Logatec, bodo mladi pridobili nove priložnosti v svojem lokalnem okolju, ki jih bodo opolnomočile in jih morda tudi prepričale, da je Logatec mesto, kjer lahko izkoristijo svoj potencial. Verjamemo, da lahko s pomočjo kvalitetnega mladinskega dela in programa ter s skupnimi močmi dosežemo to, da postane Logatec mladim prijazno mesto. Sprejem in vzorno izvajanje Strategije za mlade Občine Logatec je dokaz, da gremo v pravo smer in da so spremembe možne, če sodelujemo. Vzpostavitev Mladinskega centra Logatec je naslednji nujni korak, ki ga mladi Logatčani potrebujemo.

Zavedamo se, da se rezultati ne bodo pojavili čez noč. Do prvih aktivnosti v novem centru nas loči še kar nekaj usklajevanj in načrtovanj, vendar lahko s hitrimi, a premišljenimi koraki, v doglednem času dosežemo tudi to. Verjamemo, da so vsi deležniki uspeli prepoznati potrebo, ki smo jo v dokumentu izpostavili ter upamo, da bomo skupaj oblikovali cilje, strategijo in potem tudi udeležili prve korake.

6. VIRI

Center mladih Koper, »CMK,« 2022. [Elektronski]. Available: <https://www.cmk.si/cmk>. [Poskus dostopa 2023].

Cunningham, H. (2012). Youth in the life course - a history. V *The History of Youth Work in Europe - Volume 3*, ur. Cousse F., Williamson, H. in Verschelden, G. Council of Europe Publishing. <https://ebook-central.proquest.com/lib/uniljsi/reader.action?docID=3138750>

Geodetska uprava Republike Slovenije. PISO. Povezava: <https://www.geoprostor.net/piso/ewmap.asp?obcina=logatec>

M. P. Janez Slivar, »Programsko poročilo mladinskega centra Velenje za leto 2020,« Velenje, 2020.

MC Postojna, »O nas,« [Elektronski]. Available: https://www.mcp.si/o_nas/3.

Mlad.si. (2023). Fizični in virtualni prostori za mlade. Urad RS za mladino. https://mlad.si/e-katalogi/Prostori_za_mlade/

Mladi zmaji. (2023). Spoznaj naše zvezde - Borc. <https://mladizmaji.si/nase-zvezde/borc/>

Mladinski center Koper, »Mladinski center Markovec,« 2022. [Elektronski]. Available: <https://www.cmk.si/cmk-markovec>. [Poskus dostopa 2023].

MRRSP. Društva politične stranke in ustanove. <http://mrrsp.gov.si/rdruobjave/dr/index.faces>

Murn, Karmen, Tadej Lebič in Uroš Skrinar. 2011. Mladinski centri v Sloveniji. Ljubljana: Zavod Mladinska mreža MaMa. (Murn idr. 2011) Povezava: MAMA_raziskava - web (mlad.si)

Muršič, R. (2011). Napravi sam: nevladna samonikla prizorišča, tvornost mladih in medgeneracijsko sodelovanje. Znanstvena založba Filozofske fakultete. <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-MAY1USGP>

Prostori MC Brežice, Domdesign, [Elektronski]. Available: <https://www.mc-brezice.si/prostori>. [Poskus dostopa 2023].

PZS - Popotniško združenje Slovenije. (2023). O Popotniškem združenju Slovenije. <https://www.youthhostel.si/si/page/popotnisko-zdruzenje-slovenije/o-popotniskem-zdruzenju-slovenije>

Statistični urad Republike Slovenije. Občina Logatec. <https://www.stat.si/obcine/sl/Municip/Index/86>

Stepančič, K. (2021, 29. maj). Mladi postavljajo Hišo mladih v pravi čas. Primorske novice. <https://www.primorske.si/primorska/goriska/mladi-postavljajo-hiso-mladih-v-pravi-cas>

SubArt, »O nas,« [Elektronski]. Available: <https://subart.si/o-nas/>. [Poskus dostopa 2023].

Urad Republike Slovenije za mladino; Ministrstvo za izobraževanja, znanost in šport, Prostori za mlade, Ljubljana, 2023.

Uredništvo Kamnik Info. (2023, 23. februar). Občina Kamnik je prejela certifikat Mladim prijazna občina 2022 – 2026. <https://www.kamnik.info/obcina-kamnik-je-prejela-certifikat-mladim-prijazna-obcina-2022-2026/>

Vojska, M. (2023). CMK. Center mladih Koper - Centro Giovani di Capodistria. <https://www.cmk.si/cmk>

Zakon o društvih (ZDru-1). Ur. l. RS 64/2011. (ZDru, čl.) Povezava: [Zakon o društvih \(pisisr.si\)](http://pisisr.si)

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS). Ur. l. RS 42/2010. (ZJIMS, čl.) Povezava: [Vsebi-na Uradnega lista | Uradni list \(uradni-list.si\)](http://vsebi-na.uranega.lista|uradni.list)

Zakon o zavodih (ZZ). Ur. l. RS 12/1991. (ZZ, čl.) Povezava: [Zakon o zavodih \(ZZ\) \(pisisr.si\)](http://pisisr.si)